แนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐ คนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

โดย
นางสาวจิรนันท์ ชูเกตุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐ คนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

โดย
นางสาวจิรนันท์ ชูเกตุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

DEVELOPMENT APPROACH OF GOVERNMENT ORGANIZATION ADMINISTRATION FOR SUPPORTING PRACHARATH MARKET IN NAKHONPATHOM PROVINCE

By

MISS Jiranan CHOOKET

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Arts (Public and Private Management)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2020

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐ คนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม
โดย	จิรนันท์ ชูเกตุ
สาขาวิชา	การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวรรยา ธรรมอภิพล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์พรชัย เทพปัญญา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(อาจารย์ ดร.มรกต กำแพงเพชร)

61601308 : การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, การบริหารงานองค์กรภาครัฐ, ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

นางสาว จิรนันท์ ชูเกตุ: แนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวรรยา ธรรมอภิพล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงาน และปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม 2) ศึกษาการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบมีโครงสร้าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านค้า ผู้บริโภค ตัวแทนองค์กรภาครัฐ รวมทั้งสิ้น 17 คน และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้าด้านวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา สรุป และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบการพรรณนาความ ผลการศึกษา การบริหารงานและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐฯ พบว่า 1) ด้านการวางแผน มีกำหนดการประชุมอย่างชัดเจนทั้งระดับอำเภอและจังหวัด 2) การจัดองค์การ มีการจัดแบ่งทั้งในระดับกรม ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ แต่ไม่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดอย่างเป็นรูปธรรม 3) ด้านการบริหารบุคคล ไม่มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะ 4) ด้านการอำนวยการ มีการสั่งการแบบบนลงล่างทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ 5) ด้านการประสานงาน มีการประสานงานร่วมกันทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ที่เป็นลายลักษณ์อักษรและทางวาจา 6) ด้านการรายงาน ในรูปแบบของเอกสารเสนอต่อหน่วยงานในระดับจังหวัดและระดับกรม 7) ด้านงบประมาณ ได้รับการสนับสนุนจากกรมการพัฒนาชุมชน แต่ไม่เพียงพอ 8) ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ใช้ในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ข้อจำกัดซึ่งเป็นอุปสรรคในการบริหารงาน คือ ไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบงานโดยตรงตามบทบาทหน้าที่ที่ระบุในโครงสร้างองค์กร แต่เป็นไปในลักษณะการมอบหมายงานเป็นครั้งคราวรายบุคคล ซึ่งอาจไม่ตรงกับความชำนาญหรือเชี่ยวชาญ ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรม ส่วนการสนับสนุนการบริหารงานขององค์กรภาครัฐโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ใน 2 ด้าน คือ 1) สนับสนุนงบประมาณสำหรับวัสดุ อุปกรณ์และการประชาสัมพันธ์ 2) สนับสนุนด้านประชาสัมพันธ์

61601308 : Major (Public and Private Management)
Keyword : DEVELOPMENT APPROACH, GOVERNMENT ORGANIZATION ADMINISTRATION, PRACHARATH MARKET

MISS JIRANAN CHOOKET : DEVELOPMENT APPROACH OF GOVERNMENT ORGANIZATION ADMINISTRATION FOR SUPPORTING PRACHARATH MARKET IN NAKHONPATHOM PROVINCE THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SAWANYA THAMMAAPIPON, Ph.D.

The research aimed of this study was to study administration and development the problems of government administration organization for Pracharath Market in Nakhonpathom province. Also, to studying of supporting government organization in Pracharath Market in Nakhonpathom province. This study was a qualitative research by in – depth interview semi-structured interview and structured interview The samples of the group study were 17 person who are entrepreneurs, customers and represent an organization and non-participant observation. The data were collected, analyzed and concluded and presented descriptive research results by methodological triangulation.

The findings showed that the problems of government administration organization for Pracharath Market in Nakhonpathom province have 8 main factors to developing. 1) Planning (P) the meeting was set up to determine both district and province. 2) Organization (O) there was set up department, district and province but was not clearly set up committee of marketing. 3) Staffing (S) Nobody was selected or recruitment who was specialist. 4) Directing (D) There was organized commands from high to below both formal command and informal command. 5) Coordinating (Co) there was cooperated both inside and outside organization as well as it was written and verbal. 6) Reporting (R) there was reported documents both department and province. 7) Budgeting (B) Community Development Department gave budget. 8) Innovation (I) using it for communication and public relations.

Furthermore, the supporting of government organization by Community Development are divided in 2 factors, 1) To support budget for materials and public relations. 2) To support in public relations Pracharath Market public relations.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์และการสนับสนุนจากบุคคลทั้งหลายเหล่านี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวรรยา ธรรมอภิพล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ พรชัย เทพปัญญา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.มรกต กำแพงเพชร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่เป็นผู้ให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่านที่มิได้เอ่ยนามที่สละเวลาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อความสำเร็จของงานวิจัยชิ้นนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจสำคัญในการสนับสนุนและช่วยเหลือตลอดจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดียิ่ง

จิรนันท์ ชูเกตุ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....จ
กิตติกรรมประกาศ.....ฉ
สารบัญ.....ช
สารบัญตาราง.....ฌ
สารบัญภาพ.....ญ
บทที่ 1 บทนำ.....1
1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1
2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....4
3. ขอบเขตของการศึกษา.....4
4.ขั้นตอนของการศึกษา.....5
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....6
6. นิยามศัพท์เฉพาะ.....6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....8
1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580).....8
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564).....10
3.แนวคิดทฤษฎีการบริหารงาน.....12
4. โครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้.....22
5. บริบทพื้นที่ศึกษา.....30
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....35

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 44
1.เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ 44
2.กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 45
3.เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 45
4.การเก็บรวบรวมข้อมูล 46
5.การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล 47
6.การวิเคราะห์ข้อมูล 47
7.การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลและบทบาทผู้วิจัย 47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 48
ส่วนที่ 1 การบริหารงานและปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม 48
ส่วนที่ 2 การสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม 60
บทที่ 5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ 62
สรุปผลการศึกษา 62
อภิปรายผลการศึกษา 65
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 75
รายการอ้างอิง 77
ภาคผนวก 80
ประวัติผู้เขียน 86

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบองค์ประกอบแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานจากนักวิชาการท่านต่าง ๆ..... 21

ตารางที่ 2 สรุปการบริหารงาน ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน การสนับสนุนของภาครัฐ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ 70

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1แผนที่จังหวัดนครปฐม..... 31

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากข้อมูลของ สมชัย จิตสุชน (2557) ได้กล่าวถึงอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงปี 2504-2556 อยู่ในระดับร้อยละ 6.1 ซึ่งถือได้ว่าเป็นการขยายตัวค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับมาตรฐานสากล ทำให้คนไทยมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ส่วนในปี 2560 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ลดลงอยู่ที่ร้อยละ 3.9 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพเมื่อเทียบกับช่วงก่อนหน้า โดยมีสาเหตุหลักมาจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่และการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศเนื่องจากโครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นโยบายการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศจึงได้ถูกบรรจุอยู่ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 **“การสร้างความสามารถในการแข่งขัน”** โดยกำหนดเป้าหมายในการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ คือ ต่อยอดอดีต ปรับปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต โดยเฉพาะแนวคิดสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ด้วยวิธีการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีของประชาชน รวมถึงการนำมาบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 **“การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน”** โดยมีเป้าหมายให้เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการพัฒนาการค้าและการลงทุน ซึ่งหนึ่งในวิธีการพัฒนาคือการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีทักษะในการทำธุรกิจ รู้จักใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต การจัดการ รวมถึงการขาย รวมถึงการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง (ราชกิจจานุเบกษา, 2559, 29 ธันวาคม)

จากนโยบายการพัฒนาทางเศรษฐกิจระดับประเทศดังปรากฏในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

ได้ถ่ายทอดและเชื่อมโยงลงมาสู่ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับกลุ่มจังหวัด โดยในยุทธศาสตร์พัฒนาระดับจังหวัดได้กำหนดเรื่องการเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งและชุมชนพึ่งตนเองได้ อีกทั้งการให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่านโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตั้งแต่ระดับประเทศจนถึงระดับพื้นที่ จึงนำมาซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโครงการต่าง ๆ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตและการกินดีอยู่ดีของประชาชน หนึ่งในโครงการดังกล่าวคือโครงการตลาดประชารัฐ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2560 เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินโครงการตลาดประชารัฐ ภายใต้ความร่วมมือระหว่าง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร บริษัท ประชารัฐรักสามัคคีวิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ซึ่งมี 10 รูปแบบ คือ

1) ตลาดประชารัฐ Green Market ดำเนินการโดยองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย
2) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ดำเนินการโดย กรมการพัฒนาชุมชน
3) ตลาดประชารัฐท้องถิ่นสุขใจ ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
4) ตลาดประชารัฐ กทม. คืนความสุข ดำเนินการโดย กรุงเทพมหานคร
5) ตลาดประชารัฐของดีจังหวัด ดำเนินการโดย จังหวัด และบริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด
6) ตลาดประชารัฐ Modern Trade ดำเนินการโดย กระทรวงพาณิชย์ จังหวัด และ บริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด
7) ตลาดประชารัฐของดีวิถีชุมชน ธ.ก.ส. ดำเนินการโดย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
8) ตลาดประชารัฐต้องชม ดำเนินการโดย กระทรวงพาณิชย์
9) ตลาดประชารัฐ ตลาดวัฒนธรรม ถนนสายวัฒนธรรม ดำเนินการโดย กระทรวงวัฒนธรรม
10) ตลาดเคหะประชารัฐ ดำเนินการโดย การเคหะแห่งชาติ

โครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ เป็น 1 ใน 10 ของโครงการตลาดประชารัฐ ดำเนินการโดยกรมการพัฒนาชุมชน เมื่อปี 2560 มีแนวคิดหลักในการส่งเสริมให้เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ร้านหาบเร่ หรือผู้ที่ได้รับความเดือนร้อนจากการไม่มีสถานที่ค้าขายได้มีที่จำหน่ายสินค้าเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน รวมถึงเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มประเภทสินค้า เช่น ผู้ประกอบการสินค้าเกษตร ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ ให้มีทักษะการผลิตและการขาย อันเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ระดับชุมชนและความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน ” ทั้งนี้ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดและอำเภอทั่วประเทศ 76 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 2,225 แห่ง จากการดำเนินงานที่ผ่านมาโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้สร้างรายได้ให้กับประเทศทั้งสิ้น 854,596,906 บาท (กรมการพัฒนาชุมชน, 2562)

จากนโยบายดังกล่าวจังหวัดนครปฐม จึงจัดให้มีตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ทั้งหมด 8 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่อำเภอทั้ง 7 อำเภอ ได้แก่ 1) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้หน้าอำเภอเมืองอำเภอเมืองนครปฐม 2) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ อุทยานการอาชีพชัยพัฒนา อำเภอเมืองนครปฐม 3) ตลาดน้ำคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล 4) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้บ้านหัวอ่าว อำเภอสามพราน 5) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้หน้าอำเภอกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน 6) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้หน้าอำเภอดอนตูม อำเภอดอนตูม 7) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้อำเภอนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี 8) ตลาดน้ำวัดลำพยา อำเภอบางเลน เพื่อตอบสนองนโยบายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจตาม ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และแผนพัฒนาจังหวัดนครปฐมเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประชาชนในระดับพื้นที่จากการไม่มีสถานที่จำหน่ายสินค้า จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ามีผู้ประกอบการมาลงทะเบียนและขายสินค้าที่ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ของจังหวัดนครปฐม ในปี พ.ศ. 2562 จำนวน 236 ราย มียอดจำหน่ายทั้งสิ้น 10,352,950 บาท (กรมการพัฒนาชุมชน, 2562) แต่การดำเนินงานของภาครัฐในด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมายังขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐมรวมถึงการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่จะสนับสนุนการดำเนินงานของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด กรม กระทรวง นำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าประสงค์ของโครงการ

2. **ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา**

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

2.2 เพื่อศึกษาการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

3. **ขอบเขตของการศึกษา**

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่

พื้นที่ศึกษาในครั้งนี้คือ ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

3.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา

ศึกษาการบริหารงานและข้อจำกัดซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ว่าเป็นอย่างไร องค์กรภาครัฐมีการสนับสนุนการบริหารงานของตลาดประชารัฐอย่างไร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานของนักวิชาการท่านต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาการบริหารขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ โดยใช้แนวคิด “POSDCoRBI Model” ซึ่งหมายถึงการบริหารด้านการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การอำนวยการ การประสานงาน การรายงานผล การงบประมาณ และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

3.3 ขอบเขตเชิงผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1) **ผู้ประกอบการ** ที่ลงทะเบียนจำหน่ายสินค้าตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการสินค้าเกษตร ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ร้านหาบเร่
2) **ผู้บริโภค** ที่มาใช้บริการในตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม
3) **ตัวแทนองค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบ** ที่ได้ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่
    - นักวิชาการพัฒนาชุมชน รับผิดชอบงานตลาดประชารัฐระดับระดับอำเภอ
    - นักวิชาการพัฒนาชุมชน รับผิดชอบงานหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับอำเภอ
    - นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ (พัฒนาการอำเภอ)

3.4 ขอบเขตเชิงเวลา

ดำเนินการศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2562 - กันยายน พ.ศ.2563 รวมระยะเวลา 10 เดือน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2563

4.ขั้นตอนของการศึกษา

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) แนวคิดทฤษฎีการดำเนินงาน โครงการตลาดประชารัฐและโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบความคิดในการศึกษา

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ เชิงลึก

4.4 การสรุปผลการศึกษาและนำเสนอในรูปแบบพรรณนาความใต้กรอบแนวคิดการศึกษา

4.5 การเสนอแนะ

5. **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**

5.1 ทราบถึงการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

5.2 ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

5.3 ทราบถึงการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

5.4 ข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์ต่อองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด กรมกระทรวง นำไปใช้ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าประสงค์ของโครงการ

6. **นิยามศัพท์เฉพาะ**

1) การบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน การจัดทำงบประมาณ และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อดำเนินโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมาย

2) การวางแผน (Planning : P) คือ การรับนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยการกำหนดเค้าโครงการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะมีการปฏิบัติอย่างไรและมีอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้บรรลุผลสำเร็จ

3) การจัดองค์การ (Organization : O) คือ การจัด การแบ่ง หรือการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในแต่ละส่วนงานของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

4) **การบริหารบุคคล (Staffing : S)** คือ การจัดสรร จำนวนบุคลากร การคัดเลือกบุคลากรและการพัฒนาความสามารถของบุคลากร (การอบรม เสริมทักษะ) ในการบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

5) **การอำนวยการ (Directing : D)** คือ กระบวนการสั่งการ การควบคุมการปฏิบัติงานของการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

6) **การประสานงาน (Coordinating : Co)** คือ การประสานงานหรือประสานกิจการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีนำไปสู่เป้าหมายเดียวกันของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

7) **การรายงานผล (Reporting : R)** คือ การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหารทราบผลปฏิบัติงานของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ อาจเป็นการนำเสนอด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร

8) **การงบประมาณ (Budgeting :B)** คือ การจัดทำ การจัดสรร และการควบคุมการใช้งบประมาณ รวมถึงการตรวจสอบการใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

9) **การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation : I)** คือ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ (วิธีการในการสื่อสารหรือการประชาสัมพันธ์)

10) **ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้** หมายถึง ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและรวบรวมแนวคิดทฤษฎี บริบทพื้นที่ศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ในประเด็นต่อไปนี้

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)
3. แนวคิดทฤษฎีการบริหารงาน
4. โครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้
5. บริบทพื้นที่ศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจที่โครงสร้างเศรษฐกิจยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ ผลิตภาพการผลิตของภาคบริการและภาคเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงานที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ มิติทางสังคมที่การยกระดับรายได้ของประชาชน การแก้ปัญหาด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการและการขยายโอกาสในการ เข้าถึงระบบบริการสาธารณะยังคงมีช่องว่างที่สามารถพัฒนาต่อไปได้มิติสิ่งแวดล้อมที่การฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานลดลงและประชากร สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทาง

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ความท้าทายใหม่ ๆ ซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจการเชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อนจากการรวมกลุ่มภายในภูมิภาคและการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความท้าทายในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติความมั่นคง ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ และแผนต่าง ๆ ที่รอบคอบและครอบคลุมเพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, 8 ตุลาคม)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า สิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศคือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ปี2561-2580) ให้ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่นคั่ง ยั่งยืน มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

จาก 6 ยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า**ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน** เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่และการเข้าถึงตลาด ซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งที่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ที่ทำการศึกษาการดำเนินโครงการตลาดประชารัฐที่มีเป้าหมายเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของประชาชนสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาประเทศในมิติทางด้านเศรษฐกิจ โดยสาระสำคัญของ **ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** โดยสรุปคือ เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ 2 เน้นการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

- **ต่อยอดอดีต** โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่
- **ปรับปัจจุบัน** เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต
- **สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต** ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลกควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ

2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 ราชกิจจานุเบกษา (2559, 29 ธันวาคม) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9-11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. (2560–2564) ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 10 ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

จาก 10 ยุทธศาสตร์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า**ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน** เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจ โดยการเข้าถึงรายได้และการตลาดที่เน้นการส่งเสริมผู้ประกอบการในระดับชุมชน โดยมีสาระในยุทธศาสตร์ที่ 2 และ 3 สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการบริการทางสังคมให้ทั่วถึงเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการเป็นองค์รวม ทั้งมิติ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาภาคและเมือง รวมทั้งการปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคม ในแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 มุ่งเน้นการเสริงสร้างรายได้ให้สูงขึ้นและการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการสนับสนุนการสร้างอาชีพ การสร้างรายได้ และให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงการเพิ่มผลิตภาพสำหรับประชากรกลุ่มร้อยละ 40 รายได้ต่ำสุด ผู้ด้อยโอกาส สตรีและผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีเป้าหมายเพื่อการบริหารเศรษฐกิจมหภาคให้มีเสถียรภาพ เพิ่มประสิทธิภาพทางการเงินควบคู่กับการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา ทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรมและการบริการที่เป็นรายได้เดิมและขยายสาขาการผลิตและบริการใหม่ การขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจเติบโตโดยเน้นการพัฒนาที่ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมที่ก้าวหน้ามากขึ้น ให้สามารถรองรับการแข่งขัน

ที่เสรีขึ้น รวมทั้งการสร้างสังคมผู้ประกอบการที่ผลิตได้ขายเป็นตลอดจนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อกระจายโอกาสให้คนในชุมชนและท้องถิ่นแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในยุทธศาสตร์ที่ 2 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 และ 3 ซึ่งได้เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและผู้ประกอบการในระดับชุมชน ซึ่งหน่วยงานในระดับกระทรวง ทบวง กรม ได้นำมาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน หนึ่งในนั้นคือพันธกิจการดำเนินการโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ซึ่งรับผิดชอบโดยกระทรวงมหาดไทยดำเนินการโดยกรมการพัฒนาชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานโครงการดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและสนองตอบนโยบายในระดับประเทศต่อไป

3.แนวคิดทฤษฎีการบริหารงาน

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานของนักวิชาการท่านต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1) **ทฤษฎีการบริหารงานของ Henry Fayol**

Henry Fayol เป็นนักเศรษฐศาสตร์และนักทฤษฎีชาวฝรั่งเศส ได้เขียนหนังสือซึ่งได้รับการตีพิมพ์เมื่อปี ค.ศ. 1916 ชื่อ Administration industrielle et generale หรือ หลักการบริหารอุตสาหกรรม โดยกล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการ 5 ประการ หรือที่เรียกว่า “POCCC” สามารถอธิบายได้ดังนี้

- **การวางแผน (Planning : P)** หมายถึง การศึกษาข้อมูลในปัจจุบันและคาดการณ์ในอนาคต และวางเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติไว้
- **การจัดหน่วยงาน (Organizing : O)** หมายถึง การจัดโครงสร้างของหน่วยงานหรือองค์การออกเป็นหน่วยงานย่อย ๆ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน การจัดสรรคนเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ

- **การสั่งการบังคับบัญชา (Commanding : C)** หมายถึง การสั่งให้คนทำงานตามที่มอบหมายงานให้ทำ บังคับบัญชาพนักงานให้ทำงานตามภารกิจหน่วยงาน
- **การประสานงาน (Coordinating : C)** หมายถึง การสร้างความกลมกลืนในการปฏิบัติงานขององค์การ โดยการให้ทุกส่วนขององค์การมีการทำงานเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อทำให้ได้เป้าหมายตามที่ต้องการ
- **การควบคุม (Controlling : C)** หมายถึง การควบคุมให้พนักงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือควบคุมให้ทำงานตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้

(วันชัย มีชาติ, 2559)

2) ทฤษฎีการบริหารงานของ Luther Gulick และ Lyndall Urwick

Luther Gulick และ Lyndall Urwick เป็นนักบริหารชาวอังกฤษทั้งสองได้เสนอแนวความคิดหลักการบริหารงานในปี ค.ศ.1937 รวมถึงเป็นบรรณาธิการหนังสือชื่อ Paper on the Science of Administration : Note the Theory of Organization โดยเสนอแนวคิดกระบวนการบริหาร 7 ประการ หรือที่เรียกว่า “POSDCoRB”สามารถอธิบายได้ดังนี้

- **การวางแผน (Planning : P)** หมายถึง การกำหนดแผนการในการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า โดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนไม่ว่าในการบริหารใด ๆ เนื่องจากการวางแผนเป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานของกระบวนการบริหาร ผู้บริหารจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่า แผนงานเป็นหลักและเป็นรากฐานของการปฏิบัติงาน การวางแผนสามารถกำหนดได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รูปแบบของแผนงานควรประกอบด้วย วัตถุประสงค์ นโยบาย แนวปฏิบัติและมาตรฐานของงาน การวางแผนของผู้บริหารควรคำนึงถึง ทำอะไร (What) ทำอย่างไร (How) เงินเท่าไร(How money) จะมอบใครทำ (Who) กระทำเมื่อไร (When) นอกจากนั้น ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงสภาพภูมิศาสตร์ สภาวะแวดล้อม ดินฟ้า อากาศ ระบบของสังคม พฤติกรรม ของบุคคล ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นที่ยึดถือของบุคคลในกลุ่มนั้น ๆ ด้วย
- **การจัดองค์การ (Organization : O)** หมายถึง การจัดองค์การหรือหน่วยงาน โดยการ จัดแบ่งงานขององค์การหรือของหน่วยงานเป็นหน่วยงานย่อย พร้อมทั้ง

วัตถุประสงค์กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงาน ตลอดจนกำหนดงานควบคุมและบังคับบัญชาในลักษณะ หน่วยงานหลัก หน่วยงานที่ปรึกษา และหน่วยงานช่วย พร้อมทั้งกำหนดช่วงการบังคับบัญชาไว้ ด้วย

- **การบริหารบุคคล (Staffing : S)** หมายถึง กระบวนการที่เริ่มตั้งแต่การจัดหาบุคลากร การจัดบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการพ้นจากงานของบุคลากรในลักษณะที่แตกต่างกัน
- **การอำนวยการสั่งการ (Directing : D)** หมายถึง เป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการบริหารและเป็นบทบาทที่สำคัญของนักบริหารเพราะการสั่งการและคำสั่งของผู้บริหารจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรม ขององค์การหรือหน่วยงาน ซึ่งอาจจะเป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ก็ได้การสั่งการ เป็นการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการกำหนดให้ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงาน หรือดำเนินการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นการตัดสินใจในการเลือกทางเดินขององค์การก็ได้ ในการสั่งการนั้น ผู้บริหารอาจสั่งการได้ 2 วิธี คือ การสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรและการสั่งการด้วยวาจา การอำนวยการให้การปฏิบัติงานภายในองค์กรบรรลุวัตถประสงค์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการบำรุงขวัญการจูงใจ การตัดสินใจและความเป็นผู้นำที่มีความสามารถของผู้บริหาร
- **การประสานงาน (Coordinating : Co)** หมายถึง การประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการติดต่อสื่อสารภายในองค์การ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การ หรือหน่วยงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ การประสานงาน ระหว่างหน่วยงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ การประสานงาน เป็นขั้นหนึ่งของกระบวนการบริหาร ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้เทคนิคในการส่งเสริม ชักจูง ตักเตือน และช่วยเหลือให้ทุกหน่วยงานขององค์การ หน้าที่ขององค์การเป็นจุดมุ่งหมายปลายทาง วัตถุประสงค์กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตามกำหนดเวลาและสถานที่ตลอดจนผู้รับผิดชอบ ทำให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบว่าในเวลาใด ใครทำอะไร ที่ไหน และ

ทำอย่างไร เป็นการสะดวก ทุกฝ่ายการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับกระบวนการของการผลิตและผลผลิตต่อไป

- **การรายงานผลปฏิบัติงาน (Reporting : R)** หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานซึ่งต้องเสนอรายงาน 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับเดียวกัน และระดับต่ำ ต้องอาศัยความสามารถในการติดต่อสื่อสารที่ดีด้วยการเสนอรายงานมีทั้งที่ทำด้วยวาจา และเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดี และเป็นการบำรุงขวัญไปในตัว
- **การจัดทำงบประมาณ (Budgeting : B)** หมายถึง การวางแผนให้ได้มาซึ่งงบประมาณ การจัดสรรและควบคุมการใช้งบประมาณให้ถูกต้องตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน
(ไชยา ยิ้มวิไล, 2557)

3.3 ทฤษฎีการบริหารงานของ Harold koontz

Harold koontz เป็นศาสตราจารย์ของการจัดการธุรกิจของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใน แคลิฟอเนียร์ โดยเสนอว่าควรดำเนินงานเป็นกระบวนการ คือทำไปตามลำดับขั้นตอนต่อเนื่องตลอดเวลา ไม่มีการขาดตอน แนวคิดการดำเนินงานของ Harold koontz ได้กำหนดไว้ 5 ประการ หรือที่เรียกว่า หรือที่เรียกว่า “POSDC”สามารถอธิบายได้ดังนี้

- **การวางแผน (Planning : P)** หมายถึง เป็นการคิดและกำหนดสิ่งที่จะทำในอนาคต ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญมากของผู้จัดการ ผู้จัดการที่มีวิสัยทัศน์ทางการจัดการจะต้องคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างแม่นยำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่มีการแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรง ผู้จัดการที่มีความสามารถจะต้องกำหนดสิ่งที่จะทำในอนาคตไว้ก่อนได้อย่างถูกต้อง
- **การจัดองค์กร (Organizing : O)** หมายถึง การตัดสินใจว่าจะจัดหน่วยงานขององค์กรอย่างไรการกำหนดแผนกหรือหน่วยงานย่อย ๆในองค์กรว่าจะมีแผนกอะไรบ้าง จำนวนกี่แผนกเพื่อให้เห็นโครงสร้างขององค์กรการจัดสายงานตำแหน่งต่าง ๆให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการมอบหมายหรือสั่งการมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่าง ๆให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการมอบหมายงานหรือสั่ง

การมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่าง ๆไว้อย่างชัดเจนการจัดองค์กรที่ดีจะต้องเป็นองค์กรที่การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น

- **การจัดการคน (Staffing : S)** หมายถึง การจัดการในด้านบุคลากรที่มีอยู่ในองค์กร โดยทำหน้าที่สรรหา คัดเลือก บรรจุและแต่งตั้ง การพัฒนาบุคล การสร้างขวัญและกำลังใจ การสร้างบรรยากาศในการทำงานให้เกิดขึ้นในองค์กร การธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากร เก่ง ดี มีความสามารถการจัดคนลงตำแหน่งที่เหมาะสมกับงาน ในการจัดการเรื่องบุคคลนี้จะต้องทำให้สอดคล้องกับการจัดตั้งองค์กรจึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน
- **การอำนวยการ (Directing : D)** หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การสั่งการการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ผู้บังคับบันชาเหล่านี้สามารถควบคุมการทำงานขององค์กรได้ การอำนวยการขององค์กรที่เป็นของรัฐจะมีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ส่วนขององค์กรของเอกชนแม้ไม่มีกฎหมายรองรับแต่จะมีการกำหนดอำนาจหน้าที่เอาไว้เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจนเช่นกัน

การควบคุมดูแล (Controlling : C) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานหรือคนงานในองค์กรให้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือหน้าที่ที่กำหนดเอาไว้ การทำงานเป็นไปตามมาตรฐานที่องค์กรกำหนดหรือไม่ การควบคุมอาจตรวจสอบจากการรายงานผลการปฏิบัติงาน หรือการประเมินผลการปฏิบัติซึ่งเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้ในปัจจุบันเป็นอย่างมากเนื่องจากทรัพยากรในการจัดการมีจำนวนจำกัด ดั้งนั้นจึงต้องมีการควบคุมการใช้ให้การใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร (พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2552)

3.4 ทฤษฎีการบริหารงานของ Ernest Dale

Ernest Dale จำแนกหน้าที่ของผู้จัดการไว้ 7 ประการ หรือที่เรียกว่า “POSDCIR” เขาเห็นพ้องกับ Harold koontz 5 ขั้นตอนแรก (POSDC) และได้เพิ่มเข้าไปอีก 2 ประการ สามารถอธิบายได้ดังนี้

- **การวางแผน (Planning : P)** หมายถึง การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้างและทำอย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
- **การจัดหน่วยงาน (Organizing : O)** หมายถึง การจัดหน่วยงาน การกำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การแบ่งส่วนงาน การจัดสายงานตำแหน่งต่าง ๆ การกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน
- **การจัดการคน (Staffing : S)** หมายถึง การจัดตัวบุคคล เป็นการบริหารงานด้านบุคลากรอันได้แก่ การตัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การประเมินผลการทำงาน และการให้พ้นจากงาน
- **การอำนวยการ (Directing : D)** หมายถึง การอำนวยการ นับตั้งแต่การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชา และควบคุมการปฏิบัติงาน
- **การควบคุม (Controlling : C)** หมายถึง การควบคุมการทำงาน คือการควบคุมให้พนักงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือควบคุมให้ทำงานตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้
- **การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Innovation : I)** หมายถึง การนำนวัตกรรมมาใช้เป็นการปรับปรุงและพัฒนาองค์การให้ทันสมัย
- **การเป็นตัวแทนขององค์การ (Representation : R)** หมายถึง การเป็นตัวแทนขององค์การเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมในองค์การเด่นและดัง

(วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2554)

3.5 ทฤษฎีการบริหารงานของ W.Edwards Deming

W.Edwards Deming เป็นนักจัดการบริหารคุณภาพ ได้เสนอแนวคิดการดำเนินงานโดยเป็นการพัฒนาการทำงานเพื่อควบคุมคุณภาพงานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องพัฒนามาจากแนวคิดของ (Walter Shewhart) นักสถิติในงานอุตสาหกรรม ต่อมาแนวคิดนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อเขาได้นำเสนอและเผยแพร่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะใช้ในการค้นหาปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนการทำงานโดยพนักงาน

จนเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า วงจร Deming โดยเสนอแนวคิด 4 ประการ หรือที่เรียกว่า “PDCA” สามารถอธิบายได้ดังนี้

- **การวางแผน (Plan : P)** หมายถึง การวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการทำงานที่ได้ผลงาน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนาสิ่งใหม่ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีส่วนที่สำคัญ เช่น การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินการ และกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การวางแผนที่ดีควรต้องเกิดจากการศึกษาที่ดี มีการวางแผนไว้รัดกุมรอบคอบ ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของงานและเหตุการณ์ แผนที่ได้ต้องช่วยในการคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นและสามารถช่วยลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้

- **ปฏิบัติตามแผน (Do : D)** หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้ตามแผนที่มีการกำหนดไว้ อาจมีการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานรองรับการดำเนินการเช่น คณะกรรมการ ฯลฯ กำหนดวิธีในการดำเนินงาน ขั้นตอน ผู้ดูแลรับผิดชอบ ผู้ตรวจสอบและทำการประเมินผล

- **ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check : C)** หมายถึง ขั้นตอนที่เริ่มเมื่อมีการดำเนินโครงการตามข้อ 2 ควรจะต้องทำการประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อาจประเมินในส่วนการประเมินผลงานการดำเนินการ การประเมินผลการดำเนินตามขั้นตอน และการประเมินผลงานตามเป้าหมายของแผนงานที่ได้มีการกำหนดไว้ ในการประเมินนี้เราอาจสามารถทำได้เองโดยใช้คณะกรรมการ ที่รับผิดชอบในแผนการดำเนินงานภายในเป็นการประเมินตนเอง แต่การใช้คนภายในอาจทำให้ขาดความน่าเชื่อถือหรือประเมินผลได้ไม่เต็มที่ จะดีหากมีการตั้งคณะประเมินจากภายนอกมาช่วย เพราะน่าจะได้ผลการประเมินที่ดีกว่าทีมงานภายใน เพราะอาจมีปัญหาช่วยกันประเมินผลให้ดีเกินจริง

- **ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act : A)** หมายถึง การนำผลประเมินที่ได้มาทำการวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาแผน ในการปรับปรุงต่อไป ในส่วนนี้ควรจะเสนอแนะปัญหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือการพัฒนา (สมคิด บางโม, 2558)

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานจากนักวิชาการดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่ Henri Fayol, Harold D.Koontz, Luther Gulick Lyndall Urwick, W.Edwards Demimg และ Ernest Dale จะเห็นได้ว่ามีทรรศนะในการให้แนวคิดองค์ประกอบการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกันในหลายประเด็น เช่น P O S D R โดยมีประเด็นใหม่ๆ เช่น เรื่องของ I จากนักวิชาการรุ่นใหม่ในช่วงหลังๆ ผู้วิจัยจึงได้นำประยุกต์มาใช้ในการศึกษาการบริหารงานโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ โดยใช้ชื่อว่า POSDCoRBI ดังตารางที่ 1 และสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) **การวางแผน (Planning : P)** คือ การรับนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยการกำหนดเค้าโครงการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะมีการปฏิบัติอย่างไรและมีอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้บรรลุผลสำเร็จ
2) **การจัดองค์การ (Organization : O)** คือ การจัด การแบ่ง หรือการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในแต่ละส่วนงานของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้
3) **การบริหารบุคคล (Staffing : S)** คือ การจัดสรร จำนวนบุคลากร การคัดเลือกบุคลากรและการพัฒนาความสามารถของบุคลากร (การอบรม เสริมทักษะ) ในการบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้
4) **การอำนวยการ (Directing : D)** คือ กระบวนการสั่งการ การควบคุมการปฏิบัติงานของการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้
5) **การประสานงาน (Coordinating : Co)** คือ การประสานงานหรือประสานกิจการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีนำไปสู่เป้าหมายเดียวกันของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้
6) **การรายงาน (Reporting : R)** คือ การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหารทราบผลปฏิบัติงานของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ อาจเป็นการนำเสนอด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร

7) การงบประมาณ (Budgeting :B) คือ การจัดทำ การจัดสรร และการควบคุมการใช้งบประมาณ รวมถึงการตรวจสอบการใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

8) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation : I) คือ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ (วิธีการในการสื่อสารหรือการประชาสัมพันธ์)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบองค์ประกอบแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานจากนักวิชาการท่านต่าง ๆ

	แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานจากนักวิชาการ					
องค์ประกอบ	Henri Fayol	Harold D. Koontz.	Luther Gulick Lyndall Urwick	W.Edwards Demimg	Ernest Dale	
1.Planning	/	/	/	/	/	P
2.Organizing	/	/	/		/	O
3.Staffing		/	/		/	S
4.Directing		/	/		/	D
5.Coordinating	/		/			Co
6.Reporting			/			R
7.Budgeting			/			B
8.Commanding	/					C
9.Controlling	/	/			/	C
10.Innovation					/	I
11.Representation					/	R
12.Do				/		D
13.Check				/		C
14.Act				/		A

ที่มา : ประยุกต์โดยผู้วิจัย

4. โครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

1) ความเป็นมาของโครงการตลาดประชารัฐ

รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ให้ประเทศไทย มีความมั่นคงมั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม สร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคมสามารถเข้าถึงทรัพยากรแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และเป็นการวางรากฐานไทยแลนด์ 4.0 เพื่อดูแลคนไทยทุกคนให้ก้าวไปพร้อมกันโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ประกอบกับ นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2560 ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมตลาดชุมชน เพื่อให้เกษตรกร ผู้มีรายได้น้อยชุมชน รวมทั้งผู้ประกอบการที่ เดือดร้อนจากการไม่มีสถานที่ ค้าขาย มีพื้นที่ในการค้าขายรวมทั้งเป็นการยกระดับการค้าขายในชุมชน

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2560 เห็นชอบในหลักการให้ดำเนินโครงการตลาดประชารัฐ ภายใต้ความร่วมมือระหว่าง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร บริษัท ประชารัฐรักสามัคคี วิสาหกิจเพื่อสังคม (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

ตลาดประชารัฐ ประกอบด้วย

1) ตลาดประชารัฐ Green Market ดำเนินการโดยองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย
2) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ดำเนินการโดย กรมการพัฒนาชุมชน
3) ตลาดประชารัฐท้องถิ่นสุขใจ ดำเนินการโดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
4) ตลาดประชารัฐ กทม. คืนความสุข ดำเนินการโดย กรุงเทพมหานคร
5) ตลาดประชารัฐของดีจังหวัด ดำเนินการโดย จังหวัด และบริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด
6) ตลาดประชารัฐ Modern Trade ดำเนินการโดย กระทรวงพาณิชย์ จังหวัด และ บริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

7) ตลาดประชารัฐของดีวิถีชุมชน ธ.ก.ส. ดำเนินการโดย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

8) ตลาดประชารัฐต้องชม ดำเนินการโดย กระทรวงพาณิชย์

9) ตลาดประชารัฐ ตลาดวัฒนธรรม ถนนสายวัฒนธรรม ดำเนินการโดย กระทรวงวัฒนธรรม

10) ตลาดเคหะประชารัฐ ดำเนินการโดย การเคหะแห่งชาติ

สำหรับโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2560 เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินโครงการตลาดประชารัฐ โดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงมหาดไทย หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในรูปแบบประชารัฐมีแนวคิดการดำเนินงาน “ พัฒนาตลาดใหม่ ขยายพื้นที่ตลาดเดิม” วัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย ผู้ประกอบการที่ได้รับความเดือดร้อนจากการไม่มีสถานที่ค้าขาย ตลอดจนผู้ประกอบการรายใหม่ ทั้งนี้ ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ เป็นภารกิจหลักของกรมการพัฒนาชุมชน โดยเปลี่ยนชื่อจาก “ตลาดนัดชุมชน ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้ ”เป็น “ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้” ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้เป็นหนึ่งใน 10 ตลาดของโครงการตลาดประชารัฐครอบคลุมพื้นที่จังหวัดและอำเภอทั่วประเทศ 76 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 2,225 แห่งซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบการและพัฒนาตลาดควบคู่กันไปด้วย อาทิ การสร้างอัตลักษณ์การแต่งกาย ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค และการจัดระเบียบบูทจำหน่ายสินค้าให้มีความสวยงามน่าเข้ามาเยี่ยมชม

2) แนวคิดและหลักการของโครงการตลาดประชารัฐ

แนวคิดของโครงการของตลาดประชารัฐ ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมให้มีพื้นที่การตลาดใหม่ 2) ส่งเสริมให้ประชาชนมีพื้นที่ค้าขายเพิ่มมากขึ้นโดยขยายผลพื้นที่เดิม 3) ส่งเสริมผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มประเภทสินค้า (สินค้าเกษตร OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน ร้านอาหาร หาบเร่ แผงลอย) 4) ส่งเสริมผู้ประกอบการแต่ละระดับ 5) ช่วยเหลือผู้ประกอบการที่เดือดร้อนจากการไม่มีสถานที่ค้าขาย 6) ดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และภูมิภาค 7) เปิดโอกาสผู้ประกอบการในการพัฒนาและแข่งขัน

หลักการของโครงการของตลาดประชารัฐ

1) ร่วมบูรณาการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบตลาดประชารัฐ

2) สร้างพื้นที่ให้ผู้ซื้อและผู้ขายมาพบกันอย่างเป็นธรรมชาติโดยรุกเข้าไปหาผู้ซื้อ

3) ช่วยให้มีการลดต้นทุนทางการตลาดอย่างเหมาะสม

4) ภาคเอกชนมีส่วนร่วมเปิดตลาดประชารัฐ โดยเฉพาะผู้ค้า Modern Trade

5) ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการรายใหม่ ให้แยกจากผู้ประกอบการเดิมอย่างชัดเจน

6) ยกระดับสินค้าทุกประเภทให้มีคุณภาพมาตรฐานที่ปลอดภัย

3) การขับเคลื่อนตลาดประชารัฐ

เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการตลาดประชารัฐเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรมและรวดเร็ว จึงให้มีคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐ จำนวน 2 คณะ ได้แก่

คณะที่ 1 คณะกรรมการบูรณาการความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐ โดยมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ปลัดกระทรวงมหาดไทย ประธานกรรมการ 2) รองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมาย รองประธานกรรมการ 3) อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้แทนกรรมการ 4) อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน หรือผู้แทน กรรมการ 5) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน กรรมการ 6) ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน กรรมการ 7) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมาย กรรมการ 8) ผู้อำนวยการองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย กรรมการ 9) ผู้แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์ กรรมการ 10) ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการ 11) ผู้แทนปลัดกระทรวงการคลัง กรรมการ 12) ผู้แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการ 13) ผู้แทนปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการ 14) ผู้แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ 15) ผู้แทนปลัดกระทรวงคมนาคม กรรมการ 16) ผู้แทนปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรรมการ 17) ผู้แทนอธิบดีกรมการค้าภายใน กรรมการ 18) ผู้แทนอธิบดีกรมธนารักษ์ กรรมการ 19) ผู้แทนอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรรมการ 20) ผู้แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรรมการ 21) เลขานุการร่วมภาคเอกชนคณะทำงานการพัฒนากรรมการ เศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ (E3) 22) ประธานกรรมการหอการค้าแห่งประเทศไทย กรรมการ 23) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรรมการ 23) ประธานสมาคมผู้ค้าปลีกไทย กรรมการ 24) นายกสมาคมตลาดสดไทย กรรมการ 25) นายทรงกลด สว่างวงศ์ กรรมการและ

เลขานุการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี 26) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สป. กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ 27) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สป. กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ 28) ผู้อำนวยการกองสารนิเทศ สป. กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ 29) ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สป. กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ 30) ผู้อำนวยการกลุ่มงานกิจการพิเศษ สนผ.สป. ผู้ช่วยเลขานุการ 31) ผู้อำนวยการศูนย์ ดำรงธรรม สตร.สป. ผู้ช่วยเลขานุการ 32) เจ้าหน้าที่กลุ่มงานกิจการพิเศษ สนผ.สป. ผู้ช่วยเลขานุการ 33) เจ้าหน้าที่กลุ่มงานยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชุมชนและผู้ช่วยเลขานุการ ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สนผ.สป. มีอำนาจและหน้าที่ 1) กำหนดแนวทางและบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการตลาดประชารัฐให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด 2) กำกับ ติดตามและเร่งรัดเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 3) รายงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา และสรุปผลการดำเนินงานให้กับคณะรัฐมนตรีทราบตามห้วงระยะเวลาที่เหมาะสม 4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อกำกับ ติดตามและเร่งรัดการดำเนินการ ขับเคลื่อนโครงการตลาดประชารัฐ 5) ปฏิบัติงานอื่นใดที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะที่ 2 คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐ ประจำจังหวัด ในระดับจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐ ประจำจังหวัด โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธานกรรมการ 2) รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย รองประธานกรรมการ 3) ปลัดจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 4) นายอำเภอทุกอำเภอ หรือผู้แทน กรรมการ 5) พัฒนาการจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 6) ท้องถิ่นจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 7) พาณิชย์จังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 8) วัฒนธรรมจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 9) เกษตรและสหกรณ์จังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 10) เกษตรจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 11) คลังจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 12) ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 13) สาธารณสุขจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 14) อุตสาหกรรมจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 15) ขนส่งจังหวัด หรือผู้แทน กรรมการ 16) ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด กรรมการ 17) ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด กรรมการ 18) ประธานหอการค้าจังหวัด กรรมการ 19) ประธาน

ชมรมธนาคารจังหวัด กรรมการ 20) นายกสมาคมส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัด กรรมการ 21) ผู้อำนวยการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัด กรรมการ 22) ผู้จัดการบริษัทประรัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด กรรมการ 23) ผู้จัดการองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย สาขาในพื้นที่ (ถ้ามี)กรรมการ 24) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด กรรมการและเลขานุการ 25) ผู้อำนวยการกลุ่มงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจและหน้าที่ 1) กำหนดแนวทางและบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการตลาดประชารัฐให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด 2) กำกับ ติดตามและเร่งรัดการจัดสรรพื้นที่ให้กับผู้ลงทะเบียนผู้ประกอบการและการดำเนินโครงการตลาดประชารัฐให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 3) รายงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา 4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการ ขับเคลื่อนโครงการตลาดประชารัฐ 5) ปฏิบัติงานอื่นใดที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐตามที่ได้รับมอบหมาย (กระทรวงมหาดไทย, 2560)

4) การประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐ

การประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมโครงการตลาดประชารัฐเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการไม่มีสถานที่ค้าขาย เพื่อสร้างการรับรู้และกระตุ้น ให้เข้าร่วมโครงการโดยการลงทะเบียนเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ภายใต้โครงการตลาดประชารัฐเป็นขั้นตอน ที่สำคัญยิ่ง การประชาสัมพันธ์ทั้งในระดับประเทศ ระดับหน่วยงาน ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น สามารถอธิบายได้ดังนี้

การประชาสัมพันธ์ระดับประเทศ

- ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ผ่าน “รายการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” โดยนายกรัฐมนตรีและ “รายการเดินหน้าประเทศไทย”
- แถลงข่าวและร่วมลงนามในข้อตกลงร่วมกัน (MOU)
- การจัดกิจกรรม Kick off โครงการตลาดประชารัฐทั่วประเทศ

- ประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ โซเชียลมีเดีย และจัดทำ PR Kit เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ต่าง ๆ
- จัดทำเว็บไซต์ตลาดประชารัฐ www.market.moi.go.th เพื่อเป็นเว็บไซต์หลักในการให้ ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโครงการตลาดประชารัฐ
- ขอความร่วมมือภาคเอกชนในการประชาสัมพันธ์โครงการตลาดประชารัฐ

การประชาสัมพันธ์ระดับหน่วยงาน

- ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ประกอบการที่อยู่ในเครือข่ายของตนเองที่ไม่มีสถานที่ค้าขายให้ลงทะเบียนผู้ประกอบการของโครงการตลาดประชารัฐ
- ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่อยู่ในการกำกับดูแลและเป็นเครือข่ายของหน่วยงานรวมทั้งประชาสัมพันธ์ติดป้ายโปสเตอร์ต่าง ๆ ในหน่วยงานอย่างทั่วถึง
- ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันส่งเสริมภาพลักษณ์ของตลาดโดยการกำหนดนโยบาย ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวการกำกับดูแลด้านสาธารณสุขของตลาด
- รายงานผลการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐตามนโยบายรัฐบาล พร้อมภาพถ่ายและคำบรรยายเป็นประจำทุกเดือนให้กระทรวงมหาดไทยให้ทราบเพื่อรวบรวมรายงานคณะรัฐมนตรีต่อไป

การประชาสัมพันธ์ระดับภูมิภาค

- ให้จังหวัดจัดทำแผนประชาสัมพันธ์โครงการตลาดประชารัฐ รวมทั้งจัดทำโปสเตอร์ ป้ายคัดเอ้าท์ ติดโปสเตอร์การลงทะเบียนผู้ประกอบการ ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรม อำเภอ และสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดเอกสารสื่อประชาสัมพันธ์ได้ทางเว็บไซต์ ตลาดประชารัฐ www.market.moi.go.th
- ให้หน่วยงานระดับจังหวัด เช่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงาน

ท้องถิ่นจังหวัด และธ.ก.ส. ในพื้นที่ การประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐ ประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบอาหาร หาบเร่ แผงลอย ในการเข้าร่วมโครงการตลาดประชารัฐ

- ใช้กลไกกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจกับเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบอาหาร หาบเร่แผงลอย ในการเข้าร่วมโครงการตลาดประชารัฐ โดยใช้ช่องทางติดต่อสื่อสารในพื้นที่ อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยพิจารณาใช้หอกระจายข่าวของหมู่บ้าน หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละแห่ง สถานีวิทยุชุมชน สถานีโทรทัศน์ภูมิภาคหรือสถานีเคเบิลของภาคเอกชน เป็นช่องทางชี้แจงประชาชน หรืออาจใช้รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่กระจายข่าวสารตามหมู่บ้านด้วย นอกจากนี้ให้พิจารณา ใช้ช่องทางสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ เช่น Line Facebook ให้กว้างขวางขึ้น
- ให้บูรณาการกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่เพื่อให้เกิดการขยายโอกาสทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกันในพื้นที่
- ให้จังหวัดดำเนินการกำหนดจัดงานเปิดตลาดประชารัฐแต่ละประเภทตามช่วงวันเวลา และสถานที่ตามความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของโครงการตลาดประชารัฐ ประชาสัมพันธ์การจัดพิธีเปิดงาน ผ่านสื่อต่าง ๆ โดยให้บันทึกภาพนิ่งการเปิดงานและกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งรายงานจำนวนผู้ประกอบการ ทีเข้าร่วมโครงการ รายได้สุทธิที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

การประชาสัมพันธ์ระดับท้องถิ่น

- ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานพัฒนาการชุมชนจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการให้กับเครือข่ายที่อยู่ในความรับผิดชอบ
- ให้ผู้จัดการตลาดแต่ละแห่งประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนผู้ประกอบการให้กับผู้ค้าในพื้นที่ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างมาตรฐานของตลาด ปรับปรุงภูมิทัศน์จัดกิจกรรมส่งเสริม การขาย และการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานสินค้าอย่างสม่ำเสมอ

5) การรายงานผลและการตรวจติดตามประเมินผลตลาดประชารัฐ

เพื่อให้การรายงานผล ตรวจติดตามและประเมินผลโครงการตลาดประชารัฐมีประสิทธิภาพ และอย่างเป็นระบบ รวมทั้ง สามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืนต่อไป จึงจัดให้มีระบบการรายงานผลและตรวจติดตามประเมินผลให้กระทรวงมหาดไทย ดังนี้

- รายงานการจัดพิธีเปิดตลาดประชารัฐ ภายหลังเสร็จสิ้นการจัดพิธีเปิดงาน อาทิ จำนวนผู้ประกอบการจำนวนคนที่มาใช้บริการในตลาด กิจกรรม และมูลค่าการซื้อขาย
- รายงานผลการดำเนินงานโครงการตลาดประชารัฐประจำเดือน ประกอบด้วย การลงทะเบียนผู้ประกอบการกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้ตลาดประชารัฐและรายได้หมุนเวียน โดยหน่วยงานที่ดำเนินการตลาดประชารัฐ และหน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินงาน
- ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานและประเมินผลโครงการตลาดประชารัฐ
- มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยที่รับผิดชอบในแต่ละเขตตรวจราชการ เป็นผู้ตรวจติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำ กระตุ้นการดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางนโยบายของรัฐและ ความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

5. บริบทพื้นที่ศึกษา

1) บริบททางสิ่งแวดล้อมและภูมิศาสตร์

นครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีนในที่ราบลุ่มภาคกลาง โดยอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 องศา 45 ลิปดา 10 ฟิลิปดา เส้นแวงที่ 100 องศา 4 ลิปดา 28 ฟิลิปดา มีพื้นที่ 2,168.327 ตารางกิโลเมตรหรือ 1,355,204 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของประเทศ และอันดับที่ 62 ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามเส้นทางถนนเพชรเกษม 56 กิโลเมตรหรือตามเส้นทางถนนบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า–นครชัยศรี) 51 กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟ 62 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังภาพที่ 1 สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

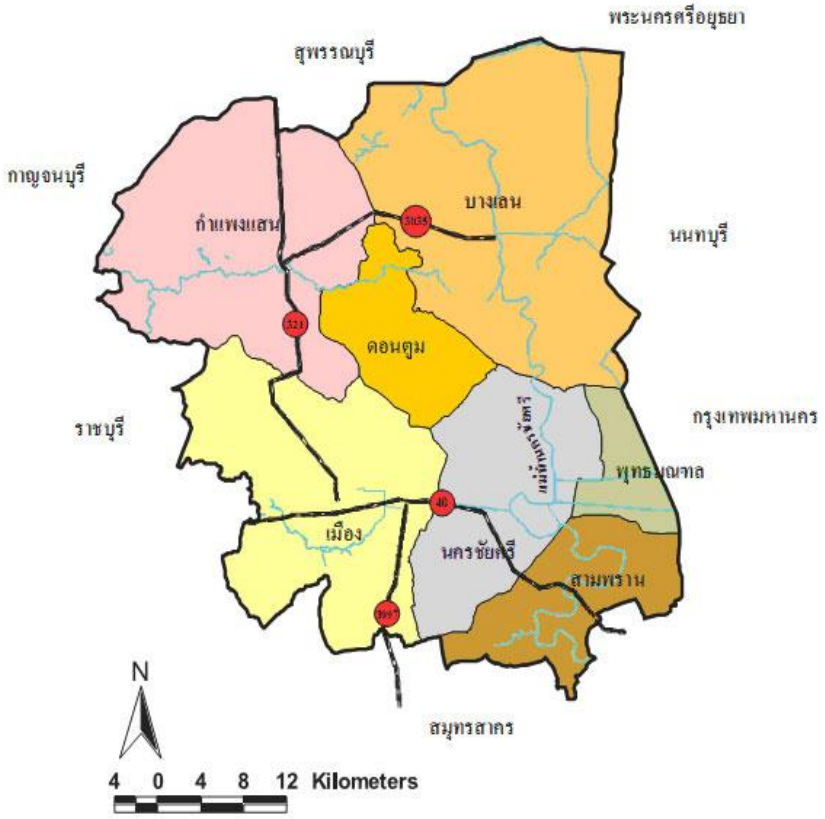

ภาพที่ 1แผนที่จังหวัดนครปฐม

ที่มา: (จังหวัดนครปฐม, 2562)

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครปฐมโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ ไม่มีภูเขาและป่าไม้ ระดับความแตกต่างของความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง 2-10 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปลาดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ และตะวันตกสู่ตะวันออก มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ พื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอน ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีที่ดอนกระจายเป็นแห่งๆ และมีแหล่งน้ำกระจาย สำหรับพื้นที่ด้านตะวันออก และด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองซอยที่ขุดขึ้นเพื่อการเกษตรและคมนาคมอยู่มาก พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล 2-4 เมตร

ลักษณะภูมิอากาศ

ปริมาณน้ำฝน

จากสถิติข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ย้อนหลัง 5 ปี (2554–2559) ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง 500 - 1,200 มิลลิเมตร ฝนตกมากที่สุดปี 2554 วัดได้ 1,295.5 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 111 วัน ส่วนฝนตกน้อยที่สุดในปี 2557 วัดได้ 587.2 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 101 วัน รวมวันฝนตกทั้งหมด 317 วัน

อุณหภูมิ

มีฝนตกในฤดูฝน ฤดูหนาวไม่หนาวจัด อุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเดือนพฤษภาคม 39 องศาเซลเซียส และต่ำสุด 20 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 807.6 มิลลิเมตร ความชื้นสัมพัทธ์มีค่าเฉลี่ยตลอดทั้งปีประมาณ 21 เปอร์เซ็นต์

2) บริบททางสังคม

เขตการปกครอง จังหวัดนครปฐมแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 106 ตำบล 904 หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 18 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 93 แห่ง

ประชากร จำนวนประชากรของจังหวัดนครปฐม ในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 910,200 คน เป็นชาย จำนวน 436,616 คน หญิง จำนวน 473,584 คน ครัวเรือน จำนวน 379,431 ครัวเรือน สำหรับอำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมือง รองลงมา ได้แก่ อำเภอสามพราน และอำเภอกำแพงแสน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและยังคงยึดถือวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาวภาคกลาง

3) บริบทด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) ณ ราคาประจำปี 2558 เท่ากับ 300,221 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2557 จำนวน 22,135 ล้านบาท และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อประชากร (GPP per capita) เท่ากับ 288,820 บาท คิดเป็นลำดับที่ 10

ของประเทศ และสูงสุดในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง 1 สาขาที่มูลค่าสูงสุดและมีความสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับจังหวัด 3 ลำดับแรก มีสาขาการผลิตที่สำคัญอันดับที่ 1 คือ สาขาอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 55.30 มีค่าเท่ากับ 166,023 ล้านบาท รองลงมาอันดับที่ 2 คือ สาขาการขายส่ง การขายปลีก ฯ มีสัดส่วนร้อยละ 10.91 มีค่าเท่ากับ 32,749 ล้านบาท และอันดับที่ 3 สาขาการศึกษา มีสัดส่วนร้อยละ 9.30 มีค่าเท่ากับ 27,931 ล้านบาท มีพื้นที่เกษตรกรรม จำนวนทั้งสิ้น 729,880 ไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ 53.86 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดนครปฐม ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำไร่ ทำนา การทำสวน รวมถึงการเลี้ยงสัตว์และการประกอบอาชีพประมง อีกทั้งจังหวัดนครปฐมมีระบบชลประทานที่ดี เพราะมีแหล่งน้ำจากลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำแม่กลอง จึงจัดว่าเป็นเขตเกษตรก้าวหน้า สิ่งสำคัญคือเกษตรกรมีการเรียนรู้วิทยาการแบบใหม่ ๆ มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ทำให้มีศักยภาพสูง ส่งผลทำให้การเกษตรกรรมของจังหวัดนครปฐมมีโอกาสสูงในการวางแผนพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงการส่งออก

ภาคเกษตร

การเพาะปลูก จังหวัดนครปฐมมีพื้นที่เพาะปลูกแยกเป็นพื้นที่ใช้ทำนาปี จำนวน 334,211 ไร่ ทำนาปรัง จำนวน 199,203 ไร่ พืชไร่ จำนวน 101,034 ไร่ พืชสวน จำนวน 151,847 ไร่ อำเภอที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดคือ อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน และอำเภอเมือง

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ข้าว จังหวัดนครปฐมมีการทำนาปีละ 2 ครั้ง คือ ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง โดยข้าวนาปีเป็นข้าวเพาะปลูกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม และจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนสิงหาคม-มกราคม ส่วนข้าวนาปรังเป็นข้าวที่เพาะปลูกในช่วงเดือนพฤศจิกายน-เมษายน และจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-สิงหาคม แต่เนื่องจากจังหวัดนครปฐมมีระบบชลประทานที่สมบูรณ์ จึงสามารถปลูกข้าวได้ต่อเนื่องตลอดปี คือสามารถปลูกได้ 2 ปี 5 ครั้ง

ผลไม้ การทำสวนผลไม้นับเป็นอาชีพหนึ่งที่ราษฎรทำการเพาะปลูกมาก ประกอบด้วย มะพร้าวน้ำหอม ส้มโอ มะม่วง ฝรั่ง ชมพู่ มะนาว กล้วยน้ำว้า กล้วยหอม ลำใย ฯลฯ สำหรับผลไม้ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดมีผลผลิตรวมประมาณ 106,660.46 ตัน เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 73,802 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 1,970 กิโลกรัม

พืชผัก มีการปลูกกันทั่วไป นอกจากจะใช้บริโภคภายในจังหวัดนครปฐมแล้ว ยังส่งไปจำหน่ายยังจังหวัดข้างเคียงและกรุงเทพฯ เช่น หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดฝักอ่อน คะน้า มีผลผลิตผักรวมประมาณ 97,849.55 ตัน เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 58,253 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 3,137 กิโลกรัม

การประมง

จังหวัดนครปฐมมีเกษตรกรประกอบอาชีพประมงน้ำจืดเป็นส่วนใหญ่ ผลผลิตของสาขาประมงโดยทั่วไปได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีเกษตรกรด้านการประมงทั้งสิ้น จำนวน 6,926 ราย พื้นที่ทำการประมงมีจำนวนทั้งสิ้น 67,925 ไร่ สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว ปลาน้ำจืด ปลาสวยงาม จระเข้ และสัตว์น้ำอื่น ๆ ตามลำดับ มีผู้ประกอบการด้านการประมง ทั้งสิ้น 198 ราย ประกอบด้วย ผู้ค้าปัจจัยการผลิต/ ผู้ค้า ผู้รวบรวม สัตว์น้ำ/แพปลา ท่าขึ้นปลา/โรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ/กลุ่มและผู้แปรรูปสัตว์น้ำ/ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ โครงสร้างการผลิต ประกอบด้วยกิจกรรมการเลี้ยงปลาน้ำจืดทุกชนิด (ปลานิล ปลาตะเพียน ปลายี่สก ปลาดุก ฯลฯ) ร้อยละ 75.9 รองลงมาคือการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งขาว กุ้งก้ามกราม ร้อยละ 22.6 ส่วนการเพาะพันธุ์ปลาและกุ้งมีสัดส่วนร้อยละ 1.6 ซึ่งมาจากกิจกรรมการเพาะพันธุ์และอนุบาลกุ้งทะเลกุ้งก้ามกราม ปลาน้ำจืด สัตว์น้ำสวยงามและสัตว์น้ำอื่น ๆ ในปี 2559 พบว่ามีจำนวนครัวเรือนทำการประมงจากการจับ จำนวน 2,478 ครัวเรือน ประเมินว่ามีผลผลิตจากการลงแรงทำการประมงในปี 2559 จำนวน 105,533 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 5,193,568 กิโลกรัม ชนิดสัตว์น้ำสำคัญที่จับได้ประกอบด้วย กุ้งก้ามกราม ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาช่อน และปลาดุก โดยผลผลิตเกือบทั้งหมดเพื่อการบริโภค มีเพียงประมาณร้อยละ 19 ของน้ำหนักที่จับได้นำไปจำหน่ายเป็นรายได้ครัวเรือน

ภาคอุตสาหกรรม

จังหวัดนครปฐมมีโรงงานจำนวนทั้งสิ้น 3,325 แห่ง จำนวนเงินลงทุนประมาณ 116,480.80 ล้านบาท การจ้างงาน 163,814 คน เป็นชาย 82,435 คน เป็นหญิง 81,358 คน กำลังการผลิตทั้งสิ้น 4,538,665 แรงม้า

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรมน เหลืองสังวาล (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก และสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ ที่ปรึกษาโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ ครูใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ คณะกรรมการแกนนำร่วมขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ และสมาชิกโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ ทีมวิทยากรจิตอาสาโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ รวม 57 คน ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ ตาม POSDCoRB ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน 1) การวางแผนมีการกำหนดวันการจัดประชุมร่วมกันทุกหน่วยงานเป็นประจำทุกวันอย่างชัดเจน 2) การจัดหน่วยงานมีการกำหนดโครงสร้างหน่วยงาน การแบ่งส่วนงาน และการกำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน 3) การจัดบุคลากรตามจำนวนที่เหมาะสม 4) การอำนวยการโดยการสั่งการและประสานงานไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ 5) การประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก 6) การรายงานผลการปฏิบัติงานทางวาจาเป็นประจำทุกเดือน 7) งบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ คือ 1) งบประมาณไม่เพียงพอ 2) จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ

สุภานี นวกุล (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการตลาดเกษตรกรจังหวัดชัยนาท ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารโครงการเกษตรกรจังหวัดชัยนาท เป็นการวิจัยสำรวจกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวมรวบจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริโภค 2) ผู้ประกอบการหรือเกษตรผู้ค้า 3) หน่วยงานราชการ 4) หน่วยงานภาคเอกชน โดยใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่าปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะ พบว่าควรพัฒนาและปรับปรุงตามความเร่งด่วน ดังนี้ 1) สถานที่จอดรถควรจัดหาสถานที่จอดรถเพิ่มและจัดระเบียบการจราจร รวมทั้งเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก 2) ประชาสัมพันธ์ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมกลุ่มผู้บริโภคและผู้บริการอย่างกว้างขวาง 3) บรรจุภัณฑ์

ควรเป็นรูปแบบเดียวกัน และปรับปรุงให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและผ่านการรับรองความปลอดภัย 4) ราคาสินค้า ควรมีการกำหนดราคาโดยเน้นคุณภาพของสินค้าเป็นหลัก 5) การจัดทำทะเบียนผู้ค้า ควรศึกษากลุ่มผู้ค้าเพื่อพัฒนาศักยภาพของแต่ละราย 6) การจัดการตลาดเกษตรกร

ธีรฉัตร เทียมทอง and เพ็ญณี แนรอท (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่ยั่งยืน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงปลากระชังแม่น้ำโขง บ้านพร้าวใต้ ตำบลหินโงม อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการและปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลากระชังแม่น้ำโขง บ้านพร้าวใต้ ตำบลหินโงม อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยคัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 15 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มหน่วยงานราชการที่ให้การสนับสนุน 3 คน กลุ่มผู้บริหารและสมาชิกวิสาหกิจ 4 คน กลุ่มผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน 4 คน และกลุ่มบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมิกกลุ่ม 4 คน โดยใช้เครื่องมือในการศึกษาแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และกรอบการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลากระชังแม่น้ำโขง บ้านพร้าวใต้ ตำบลหินโงม อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีการบริหารจัดการตามหลักการบริหาร 5 ก ได้แก่ กลุ่ม กรรมการ กฎระเบียบกติกา กองทุน และกิจกรรม มีปัจจัยในการบริหาร หรือ 4Ms ได้แก่ กำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการที่ดี 2) ปัญหาที่พบในการบริหารจัดการของกรณีศึกษานี้พบว่าขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดี โดยขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาและขยายผลิตภัณฑ์กลุ่ม และอุปสรรคที่พบ ได้แก่ การผูกขาดการค้าของบริษัทเอกชนซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต

กนกวรรณ เวชกามา and คงศักดิ์ ตุ้ยสีบ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาตัวแบบการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด บ้านเสด็จ ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยมีวัตถประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร ดำเนินการศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ปลูกสับปะ รด 147 คน และสัมภาษณ์คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ปลูกสับปะรดลำปางได้สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน คณะกรรมการหมู่บ้านและกลุ่มผู้ปลูกสับปะรดลำปางได้มีการสร้างการรับรู้ในหน้าที่ของตนเองรวมทั้งมีการจัดทำทะเบียนสมาชิก 2) ด้านการจัดการ

กลุ่ม หรือการจัดองค์กรพบว่า กลุ่มผู้ปลูกสับปะรดได้มีขั้นตอนในการจัดโครงสร้างองค์กรโดยเริ่มตั้งแต่การสำรวจสมาชิก การจัดแบ่งหน้าที่จากแผนงานของกลุ่มสหกรณ์มีการมอบหมายงานและการจัดสรรงบประมาณ 3) ด้านการบริหารบุคคล ได้มีการมอบหมายงานโดยคณะกรรมการจะมอบหมายแต่ละแผนก คือ ด้านการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ ด้านการพัฒนาฝึกอบรม 4) ด้านการอำนวยการ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดได้มีขั้นตอนในการอำนวยการให้กลุ่มสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

ชนกกร โพธิ์นาคเงิน and ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการและความร่วมมือในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพของสถานสงเคราะห์เด็กเอกชนจังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริการจัดการ การดำเนินการให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการดำเนินงานในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเอกชน จังหวัดชลบุรี การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักจาก 2 กลุ่มกรณีศึกษา คือ กลุ่มผู้บริหารสถานสงเคราะห์เด็กเอกชนในจังหวัดชลบุรี 8 แห่ง และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง 8 แห่ง จำนวน 21 กรณีศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่ประสบปัญหางบประมาณและบุคลากร คุณสมบัติของบุคลากรไม่ตรงวิชาชีพ บทบาทหน้าที่ไม่ชัดเจน ควรมีการวางแผน การปรับอัตรา โครงสร้างบุคลากรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์การจัดหน่วยงาน การจัดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมควบคู่กับการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบและการวางแผนการทำงานเป็นทีม การประสานงานขอความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ชาญธิวัฒน์ กิจสวัสดิ์ and สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน กรณีศึกษา เทศบาลเมืองไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน กรณีศึกษา เทศบาลเมืองไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณด้วยการใช้แบบสอบถาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ บุคลากรจำนวน 155 คน และประชาชนจำนวน 395 คน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรของเทศบาลเมืองไร่ขิงมีความคิดเห็นต่อด้านการบริหารในการให้บริการสาธารณะประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบแต่ละด้านพบว่าด้านกระบวนการบริหารมี

ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านสารสนเทศ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุลคากร ตามลำดับ

สวรรยา ธรรมอภิพล, นันทิชา อ่อนละมัย, and จรรยพร ตันเจริญ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุบ้านไร่แค จังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุบ้านไร่แค จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคลร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ประธานชมรมผู้สูงอายุบ้านไร่แคและสมาชิกชมรมผู้สูงอายุบ้านไร่แค กลุ่มผู้ให้ข้อมูลรองได้แก่ นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหาด รวม 17 คน พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุบ้านไร่แค 1) งบประมาณไม่เพียงพอ 2) การมีส่วนร่วม มีข้อจำกัดเรื่องเวลาที่ไม่ตรงกันของสมาชิก

สุชา สิริจันทร์ชัย and ศิวัช ศรีโภคางกุล (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสำเร็จของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคจากการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ สมาชิกและคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบ ว่าปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ 1) สมาชิกยังคงเชื่อมั่นในการทำงานของคณะกรรมการชุดเดิม ๆ ที่ทำงานต่อเนื่องกันมาหลายสมัย เพราะเชื่อมั่นในตัวบุคคลมากกว่าทำให้การบริหารงานจะเกิดการผู้ขาดในหลาย ๆ เรื่อง 2) การขาดการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลประกอบแผนการดำเนินงาน รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานที่ผ่านมาให้สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกหรือชุมชนได้อย่างเหมาะสม สำหรับแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีดังนี้ 1) ควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้กับคณะกรรมการและสมาชิกทุกคนให้เข้าใจตรงกัน 2) ควรมีการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อได้ทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค หรือกิจกรรมใดที่วางแผนไว้ยังไม่ได้ทำนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการตัดสินใจในการดำเนินงานต่อไป

นิพนธ์ ทาบุราญ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 126 คน ผลการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ 2) ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการแปลงวิสัยทัศน์ นโยบาย และยุทธศาสตร์ขององค์กรมาสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง 3) ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ และการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด 4) ควรมีกลไกในการส่งเสริมการทำงานร่วมกันที่เป็นระบบ 5) ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำสูง 6) บุคลากรในองค์กรมีความรู้ความสามารถและมีความรับผิดชอบมีการถ่ายทอดความรู้ 7) การมีความเพียงพอของงบประมาณ

ปลื้มใจ ไพจิตร and ชาญวิทย์ ทองโชติ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนและศึกษาปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 172 คน คือ คณะกรรมการการบริหารและสมาชิก แห่งละ 2 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 10 คน คือประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารกับประสิทธิผลมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรายงาน การวางแผน การประสานงาน การบริหารบุคคล การจัดองค์การ การอำนวยการและการจัดงบประมาณ ตามลำดับ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนขาดความรู้การจัดทำแผนและแผนการดำเนินงาน โครงสร้างการบริหารงานที่ยังไม่ชัดเจนและปัญหาเงินทุนไม่เพียงพอในการขยายกิจการ

และการตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม แนวทางแก้ไขปัญหาคือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดูแลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม จัดหาเงินทุนดอกเบี้ยต่ำและการจัดระบบการตลาดรองรับสินค้ากลุ่ม

สิริวัฒน์ เศรษฐยานนท์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การทำงานเชิงรุกขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ในด้านการดูแลผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการและการทำงานเชิงรุกขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ในการดูแลผู้สูงอายุ โดยมีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ในด้านการดูแลผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 1) การวางแผน มีการจัดทำแผนเชื่อมโยงในระดับมหภาค 2) การจัดโครงสร้างการทำงาน มีโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน 3) บุคลากรมีการกำหนดตามกรอบอัตรากำลัง 4) การควบคุม มีการตัดสินใจที่มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน 5) การประสานงานมีทั้งภายในและภายนอกองค์กร 6) รายงานผลการทำงานทุก 3 เดือน 7) มีงบประมาณตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

สัมฤทธิ์ เอกสินธุ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทการบริหารงานของเทศบาลนครนครปฐมในด้านการดูแลผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานด้านการดูแลผู้สูงอายุ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานด้านการดูแลสูงอายุของเทศบาลนครนครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร บุคลากรที่ปฏิบัติงานในกองสวัสดิการสังคม และผู้สูงอายุที่มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครนครปฐม ผลการศึกษาตามแนวคิด POSDCoRB พบว่า 1) ด้านการวางแผน มีการจัดทำแผนเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ในระดับจังหวัด 2) ด้านการจัดโครงสร้างการทำงานขององค์กรมีการจัดโครงสร้างขององค์กรที่ชัดเจน 3) ด้านการจัดบุคลากร มีการกำหนดตามกรอบอัตรากำลัง 4) ด้านการอำนวยการ มีลำดับขั้นตอนการตัดสินใจ สั่งการ การสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้ปฏิบัติงานที่ชัดเจน 5) ด้านการประสานงานทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ 6) ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานมีรายงานผลการปฏิบัติงานเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมและทุกสิ้นปีงบประมาณ 7) ด้านงบประมาณสามารถบริหารงบประมาณได้ตามแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปี

นวลจันทร์ โชติคุณากร (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการตลาดช่างชุมชนบางบัว เขตบางเขน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการ

พัฒนาธุรกิจช่างชุมชนบางบัว 2) เสนอแนวทางการพัฒนาตลาดช่างชุมชนบางบัว เขตบางเขน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ผู้ใช้บริการช่างชุมชนบางบัว เขตบางเขน จำนวน 340 คน 2) สมาชิกเครือข่ายธุรกิจช่างชุมชนบางบัว ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจช่างชุมชนบางบัวคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก และแนวทางการพัฒนาตลาดช่างชุมชนบางบัว เขตบางเขน คือ การพัฒนาการบริหารจัดการ การพัฒนาด้านบุคลากร (ช่างชุมชน) การพัฒนากระบวนการก่อสร้าง การพัฒนาด้านการเงิน การพัฒนาด้านการตลาด และการพัฒนาการใช้บริการ

วารุณี ขำสวัสดิ์ and สิทธิเดช สิริสุข (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลัง และศึกษาปัญหาและแนวทางของการบริหารจัดการงานคลัง ผลการศึกษาพบว่า ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านวางแผน รองลงมาคือด้านการจัดการองค์การ ด้านการอำนวยการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการประสานงาน ด้านงบประมาณ และด้านการรายงาน และแนวทางการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี ที่เหมาะสมพบว่า ส่วนใหญ่มีการวางแผนการปฏิบัติงานนั้นไม่สามารถนำไปปฏิบัติตามที่วางแผนได้ ควรมีการวางแผนปฏิบัติงานให้มีความหยื่นหยุ่นสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว มีการแบ่งงานตามความถนัดของผู้ปฏิบัติงาน ควรปรับปรุงเรื่องการติดต่อสื่อสารในองค์การ

ธนพรรณ กุณาละศิริ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมในหน่วยผ่าตัดโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครสวรรค์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการสื่อสารในการทำงานเป็นทีมของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานผ่าตัด และศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ปัญหาการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของบุลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยผ่าตัด จำนวน 11 คน ผลการศึกษาพบว่า การสื่อสารข้อมูลทั่วไปมีการสื่อสารแบบเป็นทางการ มีรูปแบบการส่งสารโดยทาง

วาจา การสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษร ปัญหาสำคัญคือบุคลากรขาดทักษะในการสื่อสารทำให้การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารคือ ควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรในด้านทักษะการสื่อสาร

วราภรณ์ หล้าคำแก้ว (2558) ได้ทำศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผู้สูงอายุไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2569) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการผู้สูงอายุไทยที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการและประเมินรูปแบบการบริหารจัดการไทยในทศวรรษหน้า โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการผู้สูงอายุไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2569) ประกอบด้วยปัจจัย 9 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยการ การประสานงาน การรายงานผล การปฏิบัติงาน ด้านการเมือง และด้านเทคโนโลยี

สลักจิต วิรัตติยา (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ยางพาราในจังหวัดเลย กรณีศึกษา บ้านเจริญสุข ตำบลนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์ยางพารา จังหวัดเลย กรณีศึกษา บ้านเจริญสุข ตำบลนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้แบบสำรวจชุมชน จำนวน 142 ครัวเรือน ส่วนคุณภาพใช้การประชุมระดมความคิด AIC จำนวน 42 คน การสนทนากลุ่ม 10 คน และสัมภาษณ์เชิงลึก 5 คน ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ยางพารา บ้านเจริญสุข พบปัญหา การจัดการด้านการเงิน คือ งบประมาณไม่เพียงพอ และด้านการจัดการบุคคล คือ บุคลากรเพียงพอและไม่มีความรู้ตรงกับงานที่รับผิดชอบ ขาดการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่ามีการศึกษาการดำเนินงานขององค์กรทั้งที่เป็นภาครัฐและเอกชน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ชมรมวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมีปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามบริบททางเศรษฐกิจสังคมและที่ตั้งภูมิศาสตร์ ซึ่งในบริบทของพื้นที่ศึกษาครั้งนี้ก็มีความแตกต่างจากพื้นที่ศึกษาอื่นโดยเฉพาะความแตกต่างอันเนื่องมาจากการกำหนดนโยบายจากภาครัฐดังจะเห็นได้จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ 2561-2580) และแผนพัฒนาฯ 12 ปี (2560-2564) ทราบข้อมูลว่า

การบริหารจัดการกิจกรรมใด ๆ โดยการริเริ่มของภาครัฐนั้นมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และอะไรคือข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการดำเนินงานและความสำเร็จของโครงการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนา ปรับปรุง การกำหนดแนวทางในการบริหารกิจการใด ๆ โดยภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงเห็นว่าประเด็นการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการสนองต่อนโยบายระดับประเทศต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม รวมถึงศึกษาการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน สมบูรณ์ ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษามีรายรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลและบทบาทผู้วิจัย

1.เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่

พื้นที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม เนื่องจากตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้มีจำนวนผู้ประกอบการลงทะเบียนเพื่อจำหน่ายสินค้าจำนวนมากและสามารถสร้างรายได้ให้ผู้ประกอบการและส่งเสริมเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐม และจากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครปฐม (Gross Provincial Product: GPP) มีมูลค่าเพิ่มขึ้นและมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อประชากร (GPP per capita) เท่ากับ 288,820 บาท คิดเป็นลำดับที่ 10 ของประเทศ และสูงสุดในกลุ่มภาคกลางตอนล่าง 1

2.กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักได้มาจาก การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- **ผู้ประกอบการ** ที่ลงทะเบียนจำหน่ายสินค้าตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการสินค้าเกษตร ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ร้านหาบเร่
- **ผู้บริโภค** ที่มาใช้บริการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม
- **ตัวแทนองค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบ** ที่ได้ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่
    - นักวิชาการพัฒนาชุมชน รับผิดชอบงานตลาดประชารัฐระดับอำเภอ
    - นักวิชาการพัฒนาชุมชน รับผิดชอบงานหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับอำเภอ
    - นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ (พัฒนาการอำเภอ)

3.เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instruments) ซึ่งนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และสรุปออกมาเป็นผลของการวิจัย เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในครั้งนี้มี 2 แบบ ดังนี้

3.1 แบบสังเกต (Observation)

ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) โดยผู้วิจัย จะทำการสังเกตการดำเนินงานของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ โดยที่ผู้วิจัยไม่ได้เข้าไปร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ แต่คอยดูอยู่ห่าง ๆ สามารถที่จะจดบันทึกรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการสังเกตได้

3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล 2 ชุด คือ (1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้าและผู้บริโภคสินค้าเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยเตรียมหัวข้อคำถามอย่างหลวม ๆ ในลักษณะกึ่ง

โครงสร้าง คือการร่างคำถามปลายเปิดที่มีคำสำคัญที่ต้องการพร้อมกับมีความยืดหยุ่น เพื่อให้เกิดความชัดเจนของคำตอบครอบคลุมประเด็นการบริหารงาน POSDCORBI ปัญหาและอุปสรรคของตลาดประชารัฐ คนไทยยิ้มได้ (2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ซึ่งใช้ในการเก็บข้อมูลจากตัวแทนองค์กรที่รับผิดชอบ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามเฉพาะเจาะจงและชัดเจนสามารถที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างครอบคลุมประเด็นการบริหารงานขององค์กรในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้วิจัยมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิตามขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 ติดต่อกับบุคคลที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์

4.1.2 ชี้แจงให้ผู้ให้ข้อมูลเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ บทบาท และหน้าที่ของผู้อื่น และกลุ่มประชากร เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการเก็บข้อมูล

4.1.3 การเก็บข้อมูลเพื่อให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ (Documentary Research) เพื่อเป็นการหากรอบแนวคิด โดยค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ หนังสือ เว็บไซต์ บทความวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งค้นคว้าจากสถาบันต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการศึกษาวิจัย

5.การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) โดยนำข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งเอกสาร ว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ ก่อนนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

6.การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความน่าเชื่อถือแล้ว จะถูกนำมาจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา และทำการวิเคราะห์ข้อมูล (Content Analysis) ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยนำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการรวบรวมแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารมาอภิปรายและนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบการพรรณนาความ (Descriptive)

7.การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลและบทบาทผู้วิจัย

ผู้วิจัยได้คำนึงถึงจรรยาบรรณผู้วิจัยและพิทักษ์สิทธิตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการเก็บข้อมูลจนกระทั่งผลการวิจัย ดังนี้

7.1 ผู้วิจัยแนะนำตัวแก่ผู้ให้ข้อมูลว่าเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร พร้อมทั้งบอกวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งแนวคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

7.2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย รวมทั้งขออนุญาตบันทึกข้อมูล โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงตลอดการสัมภาษณ์

7.3 ผู้วิจัยได้บอกผู้ให้ข้อมูลทราบว่า ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำไปใช้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ผู้วิจัยจะไม่นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยเด็ดขาด โดยการนำเสนอข้อมูลจะไม่มีผลกระทบในทางลบหรือสร้างความเสียหายต่อผู้ให้ข้อมูล ทั้งในส่วนตัวบุคคลและองค์กรและหากผู้ให้ข้อมูลไม่สะดวกที่จะตอบคำถามใด ผู้ให้ข้อมูลสามารถปฏิเสธในการตอบคำถามดังกล่าวได้ตลอดเวลา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม รวมถึงศึกษาการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้า ผู้บริโภคสินค้า ตัวแทนองค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ รวมทั้งสิ้น 17 คน ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การบริหารงานและปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ 2 การสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ 1 การบริหารงานและปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

จากการศึกษาการบริหารงานและปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกตัวแทนองค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ โดยศึกษาการบริหารงานตามแนวคิดซึ่งประยุกต์จากแนวคิดการบริหารงานของ Luther Gulick และ Lyndall Urwick โดยในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยการศึกษาตาม POSDCoRBI Model ใน 8 ด้าน ได้แก่ (1) การวางแผน (Planning : P) (2) การจัดองค์การ (Organization : O) (3) การบริหารบุคคล (Staffing : S) (4) การอำนวยการ (Directing : D) (5) การประสานงาน (Coordinating : Co) (6) การรายงาน (Reporting : R) (7) การงบประมาณ (Budgeting :B) (8) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation : I) ซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษาได้ ดังนี้

การวางแผน

การวางแผน (Planning : P) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายอนาคตขององค์การ โดยการหาวิธีการที่ดีที่สุดในการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยผู้บริหารต้องตัดสินใจ แสวงหา จัดสรร ทรัพยากรให้กับหน่วยงาน มอบหมายงานให้กับคนที่เหมาะสม อาจกล่าวได้ว่า การวางแผน คือกระบวนการในการกำหนดทิศทาง ตำแหน่งขององค์การในอนาคต และแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุ ภารกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งจากการศึกษา พบว่า องค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม คือ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอได้รับนโยบายจากกระทรวงมหาดไทยโดยกรมการพัฒนาชุมชนดำเนินโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบอาชีพเกษตรกร ผู้ผลิตสินค้าชุมชน สินค้า OTOP ที่ประสบปัญหาการจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ได้ในราคาที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าไปสู่ผู้บริโภคโดยตรง ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง โดยให้ทุกจังหวัดร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ พาณิชย์จังหวัด (สินค้าธงฟ้า) เกษตรจังหวัด สหกรณ์การเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยทหารในพื้นที่ กำหนดสถานที่จำหน่ายสินค้าที่มีระยะเวลาจัดเป็นประจำแน่นอนไม่ใช่ลักษณะการจัดงานและงานกิจกรรมต่าง ๆ (Event) เพื่อให้ประชาชนนำสินค้ามาจำหน่ายเอง

จากการศึกษาด้านการวางแผนการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ซึ่งรับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ในพื้นที่ศึกษา พบว่า ได้มีการวางแผนกันทั้งในระดับอำเภอคือสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอและจังหวัดคือสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพื่อวางแผนในเรื่องการจัดจำหน่ายสินค้าของตลาดประชารัฐ วัน เวลา ที่เปิดจำหน่าย การวางแผนเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ การวางแผนเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการ และยอดการจำหน่าย โดยมีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง

จากการศึกษาไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอในขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

รายละเอียดดังคำสัมภาษณ์

“เดิมทีตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ มันมีมาก่อนแล้ว แต่ใช้ชื่อ ตลาดนัดชุมชนไทยช่วยไทยคนไทยยิ้มได้ โดยรัฐบาลมอบหมายกระทรวงลงมากรม มาจังหวัด จังหวัดก็จะมอบแต่ละอำเภอ ให้มีอำเภอละ 1 ที่ ตอนนั้น มาปี 2560 เขามีนโยบายตลาดประชารัฐ มีหลายตลาด หลายหน่วยงาน

กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ตอนนั้นเขาเปิดรับสมัครที่ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอแต่ละอำเภอ และแต่ละจังหวัด แรกๆ ที่นี่ก็กำหนดจำนวนครั้งในการขาย แรก ๆ เดือนละ 1 ครั้ง เฉพาะวันประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หลัง ๆ ติดตลาด ก็เพิ่มเป็นอาทิตละครั้ง และปัจจุบันอาทิตย์ละ 2 วัน คือวันจันทร์และวันศุกร์”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“สำหรับตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้เป็นการรับนโยบายจากรัฐบาลเพื่อช่วยประชาชนที่ไม่มีตลาดขายสินค้า พวก ของเกษตร สินค้า OTOP ตลาดที่นี่ ตอนแรก ๆ วางแผนการขายแค่วันที่มีการประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน คือ เดือนละแค่ 1 ครั้ง จากการดำเนินงานก็มีการเปลี่ยนวันในการจัดจำหน่าย จากเดือนละแค่ 1 ครั้งเป็นอาทิตย์ละ 1 ครั้ง และปัจจุบัน อาทิตย์ละ 2 ครั้ง วันจันทร์กับวันศุกร์”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“สำหรับโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้เป็นอีกโครงการนึงของกรมการพัฒนาชุมชนเป็นโครงการที่อยู่ในยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งแผนจะถูกกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ เมื่อเราได้รับนโยบายจากจังหวัดก็จะมาประชุมวางแผนกันในทีมงาน โดยปกติพวกเราก็ประชุมกันทุกเดือนอยู่แล้ว หรือถ้ามีอะไรด่วนก็จะประชุมนอกรอบ”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

การจัดองค์การ

การจัดองค์การหรือการจัดหน่วยงาน (Organization : O) เป็นการแบ่งภารกิจของหน่วยงานตามวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงาน การจัดองค์การจึงถือเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารงาน เพราะถ้ามีการจัดองค์การที่ดี จะมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การ

จากการศึกษาด้านการจัดองค์กรในการบริหารงานของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ในพื้นที่ศึกษา พบว่า การบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ประกอบด้วย ภาคเครือข่ายขององค์กรทั้งในระดับกรม ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ กล่าวคือ

องค์กรระดับกรม ได้แก่ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน **องค์กรระดับจังหวัด** ได้แก่ กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน **องค์กรระดับอำเภอ** ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ชิดกับสมาชิกตลาดประชารัฐมากที่สุด

จากการศึกษาพบว่าสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอไม่มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ การกำหนดภาระหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละส่วนจะเป็นภารกิจที่บุคลากรของสำนักงานพัฒนาชุมชนได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาเพิ่มเติมจากภารกิจงานประจำในส่วนที่แต่ละคนรับผิดชอบอยู่ และไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดต่อการดำเนินกิจกรรมซึ่งไม่เหมาะสมกับความถนัด ความเชี่ยวชาญของบุคลากรในองค์กร

รายละเอียดดังคำสัมภาษณ์

“ตามโครงสร้างของจังหวัดก็มีด้วยกัน 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน กลุ่มงานสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน กลุ่มงานอำนวยการ ซึ่งโครงการตลาดประชารัฐจะอยู่ในกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน จะมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบหลักดูแลภาพรวมของตลาดทุกแห่งในจังหวัด ถ้าลงมาอำเภอเราจะไม่มีฝ่ายชัดเจน เหมือนกับเจ้าหน้าที่ทุกคนทำงานเหมือนกันหมด แค่ใครจะเป็นเจ้าภาพงานอะไร งานจะเยอะมาก ก็จะมีคนรับผิดชอบหลักๆ 1 คน ปกติเจ้าหน้าที่ที่ดูแลงานโครงการตลาดประชารัฐก็จะมีอำเภอละคน จากที่เคยเห็นบางที่ที่ประสบความเร็จที่มีชื่อเสียง เขาจะมีการตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดโดยดึง เอาผู้นำในชุมชน ผู้ประกอบการที่ลงทะเบียน ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม จะทำให้สร้างความเข้มแข็ง และได้มุมมองที่หลากหลาย ”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“ตามโครงสร้างของหน่วยงานเรา ที่รับผิดชอบดูแลโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ หน่วยงานเราไม่ได้มีการแบ่งเป็นฝ่ายๆ แต่จะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันไปในแต่ละงาน คือทุกคนมีงานเหมือนกัน แต่จะเป็นแล้วแต่พื้นที่ ก็จะมอบหมายแค่ว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบหลักงานนี้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น

ทุกคนก็ช่วยเหลือกันทุกงาน แนวทางในการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดองค์การน่าจะมองเป็นเรื่องการบริหารจัดการที่ดึงการมีส่วนร่วมเข้ามา โดยดึงท้องถิ่นมาเป็นคณะกรรมการบริหารตลาด ”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“ตามโครงสร้างของหน่วยงานที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้มาตั้งแต่กรมจะอยู่ในความดูแลของสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน ต่อมาในจังหวัด ก็เป็นกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน ส่วนในระดับที่ใกล้ชิดกับตลาดแต่ละแห่งที่สุดคือระดับอำเภอในเจ้าหน้าที่ของเราทั้งหมดก็จะช่วยกันดูแลงาน แต่จะมีผู้รับผิดชอบหลักจริง ๆ แค่คนเดียว”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

การบริหารบุคคล

การบริหารบุคคล (Staffing : S) หมายถึง กระบวนการสรรหาและการคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมในการบริหารงาน โดยต้องมอบหมายงาน สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนา

จากการศึกษาด้านการบริหารบุคคลของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดูแลตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ในพื้นที่ศึกษา พบว่า ทางหน่วยงานไม่ได้มีกระบวนการสรรหาและการคัดเลือกบุคคลในการทำงานในเรื่องดังกล่าวโดยเฉพาะ เนื่องจากเป็นงานตามภารกิจซึ่งมีการจัดสรรตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชานอกเหนือจากภาระงานประจำ ทำให้บางครั้งได้รับมอบหมายงานไม่ตรงกับศักยภาพและความชำนาญของแต่ละบุคคลและข้อจำกัดของการได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาซึ่งอาจต้องพิจารณาจากสถานภาพงานหลักก่อน จึงทำให้การพัฒนาทักษะในเรื่องที่ได้รับมอบหมายอาจจะไม่ตรงกับความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญของบุคคล

จากการศึกษาพบว่ามีข้อจำกัดในการบริหารบุคคล คือ ขาดกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่ตรงกับเป้าประสงค์

รายละเอียดคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ในหน่วยงานที่นี่ก็มีนักวิชาการหลายคนอยู่ ปกติตามอัตราก็จะมี 8 คน ไม่รวมหัวหน้า แต่ละคนเขาก็จะรับงาน มีงาน แบ่งๆกันไป แต่ส่วนใหญ่งานจะแบ่งตามพื้นที่ แค่มอบหมายให้ใครเป็นเจ้าภาพ งานเยอะสมัยนี้ ก็ต้องช่วยๆกันไป โครงการตลาดประชารัฐก็จะมีคนรับผิดชอบหลักอยู่ ของอำเภอ อำเภอละ 1 แต่เจ้าหน้าที่จังหวัดเขาจะดูแลในภาพรวมทั้งจังหวัด ในส่วนอำเภอจริงแล้วก็ช่วยกันดูทุกคน ถ้ามองถึงแนวทางการสนับสนุนคิดว่าจะเป็นเรื่องความรู้ด้านการตลาดบางครั้งเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายยังไม่มีความรู้และความเข้าใจในการจัดการตลาดโดยตรง ถ้าจะพัฒนาให้ยั่งยืนจริง ๆ จะต้องมีคนเฉพาะด้านนี้ ”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“สำหรับตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ก็เป็นอีกงานนึงจากอีกหลาย ๆ งานของสำนักงานคนที่ดูแลก็จะเป็นเจ้าหน้าที่ของเรา เรียกว่าเป็นแม่งานดีกว่า แต่การทำงานจริง ๆ ทุกคนก็ช่วยกันงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ก็จะเป็นงานลักษณะส่งเสริม เช่นเดียวกับงาน OTOP เวลาแบ่งงานกัน ส่วนใหญ่ทุกอำเภอ คนที่รับผิดชอบ OTOPจะเป็นคนเดียวกับคนที่รับผิดขอบตลาดประชารัฐ 1 ตลาด ต่อหนึ่งอำเภอ เจ้าหน้าที่ที่เป็นแม่งานก็จะมีแค่คนเดียวนั้นแหละ ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ของเราเองจริง ๆ จะรับผิดชอบแค่อำเภอละคนเท่านั้น และงานหลักค่อนข้างเยอะ ถ้าจะให้ตลาดประสบความสำเร็จคิดว่าต้องสนับสนุนคนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านตลาดโดยตรง”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“สำหรับหน่วยงานในการกำหนดหน้าที่หรือบุคคลที่รับผิดชอบดูงานงานโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้จริง ๆ แล้วทุกคนก็จะมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในงานส่วนนี้ทั้งหมด แต่ในทุก ๆ งานจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบหลักที่เป็นเจ้าภาพดูแล ก็จะดูคนที่มีประสบการณ์ในการประสานงานพอสมควร จริง ๆ ควรสนับสนุนให้จัดหาบุคคลที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านตลาดโดยตรง อย่างเช่นของ OTOP เขาก็มีการรับสมัครตำแหน่งนักการตลาดยุคใหม่ ควรมีการให้ความรู้และฝึกทักษะการบริหารตลาดอย่างแท้จริง”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

การอำนวยการ

การอำนวยการ (Directing : D) หมายถึง กระบวนการสั่งการ หรือการควบคุมการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงาน

จากการศึกษาการอำนวยการของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ซึ่งรับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ในพื้นที่ศึกษา พบว่า การสั่งการเพื่อมอบหมายงานจะมีลักษณะบนลงล่าง (top down) ตามลำดับขั้น ตั้งแต่จากระดับกรม ลงมาระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ไปสู่กลุ่มสมาชิกตลาดประชารัฐคนไทย ยิ้มได้ ตามลำดับ โดยลักษณะที่เป็นทางการแบบลายลักษณ์อักษรส่วนใหญ่ และบางครั้งหากเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วนจะใช้วิธีการสั่งการด้วยวาจาทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นไปตามลำดับขั้น และในทางตรงกันข้ามหากมีการรายงานผลการดำเนินการก็จะรายงานจากระดับล่างไปสู่ระดับผู้บังคับบัญชา

จากการศึกษาพบข้อจำกัดในเรื่องของการสั่งการที่เป็นลำดับชั้นต้องใช้เวลาดำเนินการตามลำดับขั้น จากผู้บังคับบัญชาสูงสุดก่อนแล้วลงมายังระดับล่างทำให้ใช้เวลานานบางครั้งเป็นเรื่องเร่งด่วนอาจใช้วิธีการสื่อสารทางโทรศัพท์ในเบื้องต้นก่อน

รายละเอียดดังคำสัมภาษณ์

“ ถ้าถามถึงการสั่งงาน มันก็จะมาเป็นทอดๆ เหมือนขั้นบันไดนั้นละ กรมสั่งจังหวัด จังหวัดสั่งอำเภอ ก็ระดับหัวหน้าสั่งเราซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ มีทั้งที่สั่งกันทางโทรศัพท์ถ้าเป็นงานด่วน ๆ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นหนังสืออยู่แล้ว ก็จะนำไปปฏิบัติต่อ ถ้าสมัยก่อนก็จะมีข้อสั่งการต่าง ๆ ลงมา เช่น การกำหนดจำนวนครั้งในการขาย รายงานยอดในการจำหน่าย การประชาสัมพันธ์ เราก็ต้องปฏิบัติไปให้บรรลุเป้าหมาย”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“สำหรับการบริงานของตลาดประชารัฐ เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ จะเป็นเหมือนคนรับคำสั่งการจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง จากระดับกรมลงสู่จังหวัด จังหวัดลงอำเภอ หัวหน้าระดับอำเภอก็จะมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นคนคอยรายงานข้อมูลในส่วนต่าง ๆ รวมไปถึงการทำงาน การประสานงานกับผู้จำหน่ายสินค้าในตลาดประชารัฐ ในการสั่ง

การแต่ละครั้งส่วนใหญ่จะเป็นทางการคือเป็นเอกสาร แต่ก็จะมีบ้างที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรจะใช้วิธีโทรหากัน”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“ผู้บริหารในระดับจังหวัดก็จะมีการประชุมสั่งการทั้งในส่วนของนักวิชาการที่รับผิดชอบระดับจังหวัดและผู้บริหารระดับอำเภอตลอดจนผู้ปฏิบัติงาน ก็จะมีการสั่งการงานเป็นลำดับชั้นลงมา ในเรื่องการสั่งการก็มีทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่เป็นหนังสือและทางวาจา ซึ่งการสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญแต่ที่ผ่านมาก็ไม่มีปัญหาอะไร”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

การประสานงาน

การประสานงาน (Coordinating : Co) หมายถึง การประสานงานหรือประสานกิจการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน จากการศึกษาด้านการประสานงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอในพื้นที่ศึกษา พบว่า มีการประสานงานทั้งหน่วยงานภายนอกองค์กร เช่น การรับสมัครลงทะเบียนผู้ประกอบการเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าในตลาดประชารัฐต้องประสานงานกับศูนย์ดำรงธรรมอำเภอเพื่อดำเนินงานร่วมกัน การประสานงานกับเทศบาลในการขอความร่วมมือในการใช้ระบบเสียงตามสายในการประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ และการประสานงานหน่วยงานภายในองค์กร เช่น การประสานงานเจ้าหน้าที่ในองค์กรในการรวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่แต่ละคนรับผิดชอบ โดยมีการประสานงานทั้งลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษรและทางวาจา

จากการศึกษาพบว่าในขั้นตอนการประสานงาน จะเห็นได้ว่าเป็นขั้นตอนที่ต้องมีการสื่อสารกับบุคคลหรือหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทั้งที่เป็นภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่ายสมาชิกผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน บุคลากรที่ทำหน้าที่นี้จำเป็นต้องใช้ทักษะและความสามารถในการสื่อสาร รวมถึงต้องใช้เวลาในการสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ ในการพูดคุยแต่ละครั้งในการขอความร่วมมือ ดังนั้นอาจเป็นข้อจำกัดกับบุคลากรที่ต้องจัดสรรเวลาและแบ่งเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ประสานงานนอกเหนือจากงานประจำ

รายละเอียดดังคำสัมภาษณ์

“ตามโครงการนี่คือ ชัด ๆเลยว่าเราต้องมีการประสานงาน ซึ่งสำคัญนะ ตลาดประชารัฐ เจ้าหน้าที่เป็นคนทำคนเดียวไม่ได้ ที่สำคัญคือคนขายหรือผู้ประกอบการนั้นละ แต่จริง ๆ มันเริ่มตั้งแต่แรก ตั้งแต่การสมัคร เราก็ต้องประสานเครือข่ายพัฒนาชุมชนของเรา กำนันผู้ใหญ่บ้านเอย ทีมเครือข่าย OTOP ของเรา ผู้นำชุมชน มีแค่นี้ หน่วยงานราชการก็มี เกษตร อำเภออย่างอำเภอเราใช้สถานที่เขา ”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“โครงการตลาดประชารัฐเป็นอีกโครงการหนึ่งที่เราทำงานร่วมกับหลายๆหน่วยงาน หลายๆ คน การประสานงานสำคัญมาก ถ้าคนประสานสามารถสื่อสารได้ดี มันก็จะประสบความสำเร็จ”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“การประสานงานเป็นสิ่งที่สำคัญในการดูแลโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ทั้งในการประสานภายในหน่วยงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่ด้วยกัน การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายนอก เช่น เทศบาลที่เข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ด้วยระบบเสียงตามสาย ประสานงานกับอำเภอในการใช้สถานที่ ประสานงานกับผู้ประกอบการในการมาลงทะเบียน หรือการจัดจำหน่าย จะเห็นได้ว่าการประสานงานจะเยอะมาก ๆ ”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

การรายงานผล

การรายงาน (Reporting : R) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารทราบผลปฏิบัติงาน จากการศึกษาด้านการรายงานผลการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ พบว่า สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอมีการรายงานผลการดำเนินงาน เช่น จำนวนครั้งที่เปิดจำหน่ายสินค้า จำนวนผู้ประกอบการ ยอดการจำหน่ายสินค้า (มูลค่าการซื้อขาย) รายได้หมุนเวียน กิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้โครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ปัญหาและอุปสรรคใน

การดำเนินงานเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืนต่อไป โดยมีการจัดทำรายงานและประเมินผลเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอต่อหน่วยงานในระดับจังหวัดคือสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและกรมการพัฒนาชุมชน ตามลำดับ โดยมีการจัดทำรายงานเป็นประจำทุกเดือน

จากการศึกษาไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการรายงานการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

รายละเอียดคำสัมภาษณ์ดังนี้

“เราก็จะรายงานเป็นปกติอยู่แล้ว ทั้งการดำเนินงานของตลาด จำนวนครั้งที่จัด ยอดจำหน่าย คือวันที่มีการจำหน่ายสินค้า เจ้าหน้าที่จะต้องไปเก็บยอดจากผู้ประกอบการ และเก็บข้อมูลเป็นรายเดือนรายงานให้จังหวัด ที่คือหน้าที่ของอำเภอ และจังหวัดจะรายงานกรมอีกที”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“เรื่องการรายงานเป็นสิ่งที่เราทำเป็นประจำอยู่แล้ว ต้องสรุปการดำเนินงานของตลาดให้ได้เพื่อรายงานผู้บังคับบัญชา คนขายเพิ่มขึ้นไหม ลดลงไหม มีคนซื้อไหม ยอดจำหน่ายเป็นยังไง เพื่อจะได้วางแผนว่าเราจะต้องปรับปรุงยังไงให้โครงการมันอยู่กับเรานาน เป็นประโยชน์กับชาวบ้าน ก็คือเพื่อความยั่งยืน”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“โดยปกติเจ้าหน้าที่จะมีการรายงานการดำเนินตลาดเป็นประจำ เช่น รายได้ที่เกิดขึ้น ยอดจำหน่ายในแต่ละครั้ง ซึ่งอำเภอก็จะรายงานจังหวัดและกรมต่อไป ตอนนี้เขาสามารถให้เราคีย์เข้าระบบในเว็บไซต์ด้วย เราก็ประเมินผล สรุปปัญหา อุปสรรค รายงานผู้บังคับบัญชา”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

การงบประมาณ

การงบประมาณ (Budgeting :B) คือ การจัดทำงบประมาณ การทำบัญชีค่าใช้จ่ายและการตรวจสอบควบคุมด้านการเงินของหน่วยงาน ซึ่งจากการศึกษาการบริหารงานด้านงบประมาณ

ของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ พบว่า งบประมาณในการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้รับการจัดสรรจากงบประมาณยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ในส่วนของงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ อาทิเช่น ป้ายประชาสัมพันธ์และงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ อาทิเช่น หมวก ผ้ากันเปื้อน ถุงผ้า ให้แก่ผู้ประกอบการ รายละเอียดคำสัมภาษณ์

จากการศึกษาข้อจำกัดด้านงบประมาณมีเพียงด้านการประชาสัมพันธ์และวัสดุอุปกรณ์ที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งอาจจะยังไม่ครอบคลุมงบประมาณในการสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก ป้ายบอกทาง

“ถ้าพูดเรื่องงบที่มาสนับสนุน กรมก็จะจัดสรรมาแต่จะบอกว่ามันน้อยมากถ้าเทียบกับโครงการ อื่น ๆ เขาก็ให้มาเล็กน้อยสนับสนุนพวก การประชาสัมพันธ์ ป้าย พวกอุปกรณ์ หมวก ผ้ากันเปื้อน ถุงผ้า ให้ผู้บริโภคอย่างอื่นไม่ค่อยมีหรอก”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“งบมีแต่น้อย เขาจะสนับสนุน หมวก ผ้ากันเปื้อน ให้ผู้ประกอบการ ส่วนการประชาสัมพันธ์นี่เขาก็ให้แค่ป้าย ซึ่งงบมันก็น้อย”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“สำหรับเรื่องงบประมาณที่ใช้ในการดูแลโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้งบที่ได้ก็จะมาจากงบยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนในแต่ละปีเพียงอย่างเดียว งบประมาณตรงนี้จะไม่เยอะนะ เขาจะสนับสนุนมาเป็นพวกวัสดุอุปกรณ์ ป้ายในการประชาสัมพันธ์”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation : I) หมายถึง การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ซึ่งจากการศึกษา พบว่ามีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ 1) ในการประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค www.market.moi.go.th เพื่อเป็นเว็บไซต์หลักในการให้ข้อมูล

ข่าวสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้และ 2) การใช้ประโยชน์ในการสื่อสารภายในและภายนอกกลุ่ม เช่น การใช้ Facebook และ Line เป็นช่องทางในการสื่อสารให้ข้อมูลระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการ พ่อค้า แม่ค้า ผู้ขาย และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและผู้ประกอบการ รวมถึงการใช้ไลฟ์สดผ่านเฟสบุ๊คเพื่อขายสินค้าและเพิ่มช่องทางการขายสินค้าให้กับสินค้าตัวเอง

จากการศึกษาพบข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์ของภาครัฐแม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ Website ในระดับภูมิภาค/จังหวัด แต่ก็ยังถือว่าน้อย ในส่วนของผู้ประกอบการมีเพียงการใช้ Facebook และ Line เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือพูดคุยระหว่างบุคคลหรือกลุ่ม ซึ่งอาจจะยังไม่กระจายไปสู่ผู้บริโภค

รายละเอียดดังคำสัมภาษณ์

“ถ้าเทคโนโลยีก็จำเป็นนะ เหมือนการสื่อสารนี่พวกแม่ค้า เขาก็มีคุยกันในไลน์กลุ่ม ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็อยู่ด้วย ก็มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ถ้าสถานการณ์ช่วงนี้น่าจะไลฟ์สด น่าจะดีขึ้นนะ อย่างเช่น ของ OTOP เขาก็จะมีโครงการ OTOP 4.0 ไลฟ์สดขายของกัน ของตลาดประชารัฐน่าจะลองบ้าง”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“ในยุคนี้สมัยนี้การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานไม่ว่าจะหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน ถ้าของตลาดก็น่าจะเป็นการสื่อสาร เขาก็ติดต่อกันทางกลุ่มไลน์แลกเปลี่ยนข้อมูลพูดคุยกัน แต่ถ้าส่วนของการประชาสัมพันธ์คิดว่ายังมีน้อยอยู่”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“สำหรับการดำเนินงานส่วนใหญ่จะใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารการประสานงานกัน ทั้งภายในหน่วยหน่วยงานนอกหน่วยงาน หรือการสื่อสารกับผู้ประกอบการที่มาจำหน่ายสินค้า”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

ส่วนที่ 2 การสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

จากการศึกษา การสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอในการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ในด้านต่าง ๆ สามารถอธิบายผลการศึกษาได้ ดังนี้

สนับสนุนงบประมาณ

จากการศึกษา พบว่า สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น ประชาสัมพันธ์ที่เป็นผ้า ไวนิล โปสเตอร์ รวมถึงอุปกรณ์สำหรับผู้ประกอบการ เช่น ผ้ากันเปื้อน หมวกคลุมผม ถุงผ้า เป็นต้น

รายละเอียดคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าพูดเรื่องงบที่มาสนับสนุน กรมก็จะจัดสรรมาแต่จะบอกว่ามันน้อยมากถ้าเทียบกับโครงการ อื่น ๆ เขาก็ให้มาเล็กน้อยสนับสนุนพวก การประชาสัมพันธ์ ป้าย พวกอุปกรณ์ หมวก ผ้ากันเปื้อน ถุงผ้า ให้ผู้บริโภคอย่างอื่นไม่ค่อยมีหรอก”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“งบมีแต่น้อย เขาจะสนับสนุน หมวก ผ้ากันเปื้อน ให้ผู้ประกอบการ ส่วนการประชาสัมพันธ์นี่เขาก็ให้แค่ป้าย ซึ่งงบมันก็น้อย”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“สำหรับเรื่องงบประมาณที่ใช้ในการดูแลโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้งบที่ได้ก็จะมาจากงบยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนในแต่ละปีเพียงอย่างเดียว งบประมาณตรงนี้จะไม่เยอะนะ เขาจะสนับสนุนมาเป็นพวกวัสดุอุปกรณ์ ป้ายในการประชาสัมพันธ์”

(นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

จากการศึกษา พบว่าสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐฯ ทั้งในระดับภูมิภาคและจังหวัดผ่าน เว็บไซต์ www.moi.go.th ประชาสัมพันธ์โดยเสียงตามสายของเทศบาลและป้ายประชาสัมพันธ์

รายละเอียดคำสัมภาษณ์ดังนี้

“การประชาสัมพันธ์ จะมีในช่วงแรกจะมีการประกาศตามเสียงตามสายของเทศบาลว่ามีตลาดเปิดจำหน่ายสินค้า ตอนหลังๆก็เงียบๆไป บางครั้งชาวบ้าน บางที่เขาก็ไม่รู้ หรือที่อยู่รอบนอกข่าวก็ไปไม่ถึง นอกจากเขามาทำธุระที่อำเภอ ในวันที่เราจำหน่ายสินค้าคือวันจันทร์และศุกร์”

(ผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้า, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

“มาตลาดนี้เพราะมาทำธุระที่อำเภอ เรารู้เพราะเรามาอำเภอ แต่ก็ไม่ได้รู้มาก่อนนะคะ คิดว่าควรมีประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมทางโซเชียล เพราะสมัยนี้คนเล่นโซเชียลเยอะพวกเพจเฟสบุ๊ก หรือติดป้ายในที่ทีมีคนผ่านไปผ่านมาเยอะ ๆ ”

(ผู้บริโภค, คำสัมภาษณ์, พฤษภาคม 2563)

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม รวมถึงศึกษาการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้า ผู้บริโภคสินค้า ตัวแทนองค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ รวมทั้งสิ้น 17 คน สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 การบริหารงานและปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

การบริหารงานและปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ตาม POSDCoRBI Model 8 ด้าน ได้แก่ (1) การวางแผน (Planning : P) (2) การจัดองค์การ (Organization : O) (3) การบริหารบุคคล (Staffing : S) (4) การอำนวยการ (Directing : D) (5) การประสานงาน (Coordinating : Co) (6) การรายงาน (Reporting : R) (7) การงบประมาณ (Budgeting :B) (8) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation : I) สามารถสรุปได้ดังนี้

การวางแผน

สำนักงานพัฒนาชุมชนได้มีการวางแผนการดำเนินงานในเรื่องของ วัน เวลา สถานที่ที่จำหน่ายสินค้า การประชาสัมพันธ์โครงการ การลงทะเบียนผู้ประกอบการ อีกทั้งมีการกำหนดวันประชุมเป็นประจำทุกเดือนอย่างชัดเจนและไม่พบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการวางแผน

การจัดองค์การ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ มีการบริหารด้านการจัดองค์การโดยประกอบด้วยภาคเครือข่ายขององค์กรทั้งในระดับกรม ได้แก่ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน องค์กรระดับจังหวัด ได้แก่ กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน องค์กรระดับอำเภอ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ชิดกับสมาชิกตลาดประชารัฐมากที่สุด ซึ่งจากกรณีศึกษาในครั้งนี้พบว่าข้อจำกัดในการดำเนินงาน คือ ไม่มีการแบ่งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาระงานและการมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดอย่างเป็นรูปธรรม

การบริหารบุคคล

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ไม่ได้มีกระบวนการสรรหาและการคัดเลือกบุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะ เนื่องจากเป็นงานตามภารกิจซึ่งมีการจัดสรรตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาทำให้การมอบหมายงานไม่ตรงกับศักยภาพและความชำนาญของบุคคล ทำให้ขาดบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการบริหารและการตลาด

การอำนวยการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ มีการสั่งการในการมอบหมายงานในลักษณะบนลงล่าง ตามลำดับขั้น ตั้งแต่จากระดับกรม ลงมาระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ไปสู่กลุ่มสมาชิกตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ โดยใช้วิธีการสั่งการแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ

การประสานงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ มีการประสานงานร่วมกันทั้งหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร นอกจากเพื่อให้ข้อมูลแล้วยังต้องสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาในการสื่อสารและบุคคลที่มีความสามารถในการเข้าถึงกลุ่มคนและมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั้งในระดับเดียวกัน ระดับต่ำกว่า หรือระดับสูงกว่า โดยมีการประสานงานทั้งลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษรและทางวาจา เกิดการสื่อสารที่มีปฏิสัมพันธ์แบบสองทิศทาง

การรายงานผล

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ได้มีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บังคับบัญชา คือ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและกรมการพัฒนาชุมชนตามลำดับเป็นประจำทุกเดือนเพื่อนำไปวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน

การงบประมาณ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ได้รับการจัดสรรงบประมาณยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งงบที่จัดสรรมาเพื่อการประชาสัมพันธ์และวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งแม้ว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณแต่ก็มีอยู่อย่างจำกัดและอาจดำเนินการได้อย่างไม่ต่อเนื่อง ไม่ครอบคลุมการดำเนินงานในกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การปรับภูมิทัศน์

การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หน่วยงานในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดมีการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ภายใต้ www.moi.go.th ส่วนหน่วยงานในระดับอำเภอมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปผ่าน Facebook และ Line

ส่วนที่ 2 การสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

สนับสนุนงบประมาณ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับผู้ประกอบการ เช่น ผ้ากันเปื้อน หมวกคลุมผม ถุงผ้า เป็นต้น

สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

จากการศึกษา พบว่าสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐฯ ทั้งในระดับภูมิภาคและจังหวัดผ่าน เว็บไซต์ www.moi.go.th ประชาสัมพันธ์โดยเสียงตามสายของเทศบาลและป้ายประชาสัมพันธ์

อภิปรายผลการศึกษา

1. การบริหารงานและปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

ด้านการวางแผน จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าสำนักงานพัฒนาชุมชน มีการวางแผนการดำเนินงานของตลาดประชารัฐฯ อย่างชัดเจน ทั้งในเรื่องของวัน เวลา สถานที่จำหน่ายสินค้า การประชาสัมพันธ์โครงการ การลงทะเบียนผู้ประกอบการ รวมถึงการกำหนดวันประชุมเป็นประจำทุกเดือนอย่างชัดเจน ซึ่งการวางแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าทำให้ทราบถึงปัญหาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรมน เหลืองสังวาล (2561) ที่พบว่าการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ จังหวัดนครปฐมประสบความสำเร็จได้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมีการวางแผนและการประชุมร่วมกันทุกหน่วยงานเป็นประจำทุกเดือนเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

การจัดองค์การ จากการศึกษาจะเห็นได้ว่ากรมการพัฒนาชุมชน มีการบริหารด้านการจัดองค์การโดยเริ่มตั้งแต่ คือ องค์กรระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับกรม (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน) อย่างไรก็ตามก็ยังประสบปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากไม่มีการแบ่งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นหลักสำคัญที่ทำให้สามารถทราบถึงขอบเขตของการทำงานและทำให้ไม่เกิดการทำงานซ้ำซ้อนกัน ซึ่งหากองค์กรมีการจัดองค์กรที่ดีจะส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกกร โพธิ์นาคเงิน and ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล (2561) ที่พบว่าการบริหารจัดการสถานสงเคราะห์เด็กเอกชนในจังหวัดชลบุรีมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาการทำงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบซึ่งส่งผลต่อการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการประเมินการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทย

ยิ้มได้พบว่าตลาดบางแห่งที่ประสบความสำเร็จมีโครงสร้างการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดที่มาจากกรรมการหมู่บ้านที่ตั้งใจทำงานเป็นจิตอาสา จึงจัดระเบียบการค้าได้ดี สร้างระเบียบการบริหารจัดการตลาดได้โดยคณะกรรมการเอง

การบริหารบุคคล จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอซึ่งรับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ในพื้นที่ศึกษา ไม่ได้มีกระบวนการสรรหาและการคัดเลือกบุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะ เนื่องจากเป็นงานตามภารกิจซึ่งมีการจัดสรรตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาทำให้การมอบหมายงานไม่ตรงกับศักยภาพและความชำนาญของบุคคลซึ่งจำเป็นต้องใช้ทักษะเฉพาะด้าน เช่น ทักษะความสามารถด้านการตลาด การวางแผนตลาด การสื่อสาร เป็นต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปลื้มใจ ไพจิตร and ชาญวิทย์ ทองโชติ (2560) ที่พบว่าหน่วยงานรัฐบาลที่รับผิดชอบดูแลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขาดบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางเข้ามาดูแล ทำให้การบริหารงานขาดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สลักจิต วิรัตติยา (2550) ที่พบว่า สหกรณ์ยางพาราในจังหวัดหวัดเลยประสบปัญหาขาดเจ้าหน้าที่ทำงานประจำและคณะกรรมการมีความรู้ไม่ตรงกับงานที่รับผิดชอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชา สิริจันทร์ชัย and ศิวัช ศรีโภคางกุล (2560) ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น คือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้คณะกรรมการและสมาชิกทุกคนของกลุ่มให้เข้าใจตรงกัน

การอำนวยการ

จากการลักษณะการสั่งการจะเห็นได้ว่ามีการสั่งการการมอบหมายงานในลักษณะบนลงล่าง ตามลำดับขั้น ตั้งแต่จากระดับกรม ลงมาระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ไปสู่กลุ่มสมาชิกตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการส่วนใหญ่จะเป็นการสั่งการที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการอำนวยการเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการบริหารและเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารเพราะการสั่งการและคำสั่งของผู้บริหารจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมขององค์กรซึ่งอาจจะเป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ก็ได้ การอำนวยการให้การปฏิบัติงานภายในองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์จำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการบำรุงขวัญและกำลังใจ การตัดสินใจ และความสามารถของผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ เวชกามา and คงศักดิ์ ตุ้ยสีบ

(2561) ที่พบว่า การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด จังหวัดลำปาง มีการกำหนดลำดับชั้นในการอำนวยการทำให้กลุ่มสามารถสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามอาจมีความล่าช้า เนื่องจากต้องรอการเห็นชอบหรือการสั่งการเป็นลำดับชั้น

การประสานงาน

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า การประสานงานร่วมกันทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กร ทั้งลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษรและทางวาจา ซึ่งการประสานงานเป็นขั้นหนึ่งของการบริหารที่มีความสำคัญเพราะการประสานงานที่ดีจะนำไปสู่ความสำเร็จ บุคลากรที่ทำหน้าที่นี้ต้องใช้ทักษะและความสามารถในการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริวัฒน์ เศรษฐยานนท์ (2559) ที่พบว่า การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ในการดูแลผู้สูงอายุ มีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพรรณ กุณาละศิริ (2558) ที่พบว่า ทักษะการสื่อสารมีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในหน่วยผ่าตัดโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม หน่วยงานควรจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถแก่บุคลากรให้มีความสามารถโดยมุ่งเน้น ทักษะในการสื่อสาร

การรายงาน

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าการรายงานผลการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้มีการรายงานให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและกรมการพัฒนาชุมชนทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ เอกสินธุ์ (2559) ที่พบว่า การบริหารงานของเทศบาลนครนครปฐมในด้านการดูแลผู้สูงอายุมีการรายงานผลการปฏิบัติงานเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมและทุกสิ้นปีงบประมาณผ่านทางเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ รายงานประจำปี และให้ความรู้สำหรับหน่วยงานที่ประสงค์ทราบข้อมูลการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของเทศบาลนครนครปฐม

การงบประมาณ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพออาจเป็นปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การบริหารโครงการฯ ไม่ประสบความสำเร็จหรือไม่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวรรยา ธรรมอภิพล et al. (2561) ที่พบว่า การดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุบ้านไร่แค จังหวัดเพชรบุรี ประสบปัญหาในการดำเนินงาน เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอในการทำกิจกรรม ทำให้การดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุติดขัด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ ทาบุราญ (2560) ที่พบว่างบประมาณมีผลต่อการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะงบประมาณในการขับเคลื่อนกิจกรรม

การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่ามีการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารมาช่วยในการบริหารจัดการโครงการให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะด้านประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ หล้าคำแก้ว (2558) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการผู้สูงอายุไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2569) ประกอบด้วยปัจจัย 9 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยการ การประสานงาน การรายงานผล การปฏิบัติงาน ด้านการเมือง และด้านเทคโนโลยี โดยในด้านเทคโนโลยีนั้นองค์กรจะต้องสามารถประยุกต์เทคโนโลยีเข้าไปในโครงสร้างการบริหารจัดการงานทุกภาคส่วน ทั้งด้านการบริหารจัดการทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การดำเนินงาน การติดตามผล การตรวจสอบการทำงาน และการบริหารงบประมาณ

2. การสนับสนุนขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

สนับสนุนงบประมาณ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่ามีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ตลาด งบประมาณจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี ขำสวัสดิ์ and สิทธิเดช สิริสุข (2558) ที่พบว่า การบริหารจัดการด้านงบประมาณมีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลใน

จังหวัดราชบุรี จึงจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญเพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยต้องปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานใช้งบประมาณในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรหรืองบประมาณของหน่วยงานมีจำกัด

สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่ามีการประชาสัมพันธ์แบบเสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ และผ่านสื่อโซเชียล ต่าง ๆ เช่น เพจ เว็บไซต์ ซึ่งทำให้มีผู้ประกอบการ ร้านค้า เข้าร่วมลงทะเบียนน้อย และลูกค้าที่มาใช้บริการน้อย จึงให้มีการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์หรือใช้กลไกกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกษตรกร ผู้ประกอบการ หาบเร่แผงลอย ในการเข้าร่วมโครงการ โดยใช้ช่องทางติดต่อสื่อสารในพื้นที่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยพิจารณาใช้หอกระจายข่าวแต่ละแห่งในชุมชน สถานีวิทยุชุมชน สถานีโทรทัศน์ภูมิภาค เป็นช่องทางชี้แจง ประชาชน นอกจากนี้ยังสามารถใช้ช่องทางสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ ให้กว้างขวางขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภานี นวกุล (2561) ที่พบว่า ตลาดเกษตรกรจังหวัดชัยนาท ประสบปัญหาการประชาสัมพันธ์ ไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้บริโภคและผู้บริการอย่างกว้างขวาง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตารางที่ 2 สรุปการบริหารงาน ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน การสนับสนุนของภาครัฐ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ

การบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	การสนับสนุนของภาครัฐในการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	แนวทางการพัฒนาบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ
1.การวางแผน(Planning) - กำหนดแผน วันเวลา สถานที่จำหน่ายสินค้า การประชาสัมพันธ์ การเพิ่มยอดผู้ประกอบการ ยอดจำหน่ายสินค้า -ประชุมเป็นประจำทุกเดือน	ไม่มี	ไม่มี	-กำหนดเป้าหมายในระยะสั้นและระยะยาวในการวางแผนการดำเนินงาน
2.การจัดองค์การ(Organization) -เริ่มตั้งแต่องค์กรระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับกรม	-ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาด -ไม่มีการแบ่งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน	ไม่มี	-สนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดโดยให้คนในชุมชน คณะกรรมการชุมชน องค์กรภาคีเครือข่ายต่างโครงการอย่างจริงจัง

การบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	การสนับสนุนของภาครัฐในการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	แนวทางการพัฒนาบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ
3.การบริหารบุคคล (Staffing) -การมอบหมายงานไม่ตรงกับศักยภาพและความชำนาญของบุคคล	-ไม่มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะ	ไม่มี	-เพิ่มอัตรากำลังให้เหมาะสมกับงานโดยคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการตลาดมาบริหารจัดการ และพัฒนาศักยภาพทักษะความรู้ความสามารถของบุคลากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ
4.การอำนวยการ (Directing) -การสั่งการมอบหมายงานในลักษณะบนลงล่างตั้งแต่ระดับ กรม จังหวัด อำเภอ ตามลำดับ -การสั่งการแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการส่วนใหญ่เป็นการสั่งการที่เป็นลายลักษณ์อักษร	-การสั่งการแบบลำดับขั้นอาจส่งผลให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้าเนื่องจากต้องรอความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาเป็นลำดับขั้น	ไม่มี	อาจพิจารณาเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้ทันต่อการดำเนินงานและไม่เกิดผลเสียต่อองค์กร

การบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	การสนับสนุนของภาครัฐในการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ	แนวทางการพัฒนาบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ฯ
5.การประสานงาน(Coordinating) -ประสานงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและวาจา -ต้องใช้ทักษะและความสามารถในการสื่อสาร สร้างการรับรู้และความเข้าใจในการพูดคุยและประสานงานขอความร่วมมือ	-บุคลากรต้องมีทักษะและความสามารถในการสื่อสาร ต้องจัดสรรเวลาและแบ่งเวลาในการปฏิบัติหน้าที่	ไม่มี	-เพื่อให้การประสานงานมีประสิทธิภาพควรจัดอบรมบุคลากรในด้านทักษะการสื่อสาร รุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ถ่ายทอดทักษะให้กับน้อง ๆ รุ่นใหม่
6.การรายงาน(Reporting) -รายงานผลการดำเนินงาน เช่น จำนวนครั้งที่เปิดจำหน่ายสินค้า จำนวนผู้ประกอบการ ยอดจำหน่ายสินค้า กิจกรรมที่ดำเนินการ -จัดทำรายงานและประเมินผลเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอต่อสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีการจัดทำรายงานเป็นประจำทุกเดือน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

การบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม	ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม	การสนับสนุนของภาครัฐในการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม	แนวทางการพัฒนาบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม
7.การงบประมาณ (Budgeting) -งบสนับสนุนจากงบประมาณยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน สนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์และวัสดุอุปกรณ์ เช่น หมวก ผ้ากันเปื้อน ถุงผ้า ให้กับผู้ประกอบการ	-งบประมาณที่จัดสรรมามีเพียงด้านการประชาสัมพันธ์และวัสดุอุปกรณ์ซึ่งอาจยังไม่ครอบคลุมในการสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น การปรับภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก ป้ายบอกทาง ฯลฯ	**- สนับสนุนงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์และวัสดุอุปกรณ์**	-จัดหาเครือข่ายในการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณให้ครอบคลุมการดำเนินงานในด้านอื่น ๆ
8.การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation) -ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ผ่าน www.market.moi.go.th -ใช้ประโยชน์ในการสื่อสาร เช่น การใช้ facebook และ Line เป็นช่องทางในการสื่อสารข้อมูล	-การใช้เทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์แม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์แต่ยังถือว่าน้อย ในส่วนของผู้ประกอบการมีเพียงการใช้ การใช้ facebook และ Line เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือพูดคุยระหว่างบุคคลหรือกลุ่ม ซึ่งอาจจะยังไม่กระจายไปสู่ผู้บริโภค	ไม่มี	-ส่งเสริมการขายสินค้าออนไลน์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และการซื้อสินค้าทางออนไลน์ไปยังผู้บริโภค สามารถใช้ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีกระขายไปสู่ผู้บริโภคได้

การบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม	ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม	การสนับสนุนของภาครัฐในการดำเนินงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม	แนวทางการพัฒนาบริหารงานตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม
		-สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ผ่าน www.market.moi.go.th และเสียงตามสายของเทศบาล ป้ายประชาสัมพันธ์	มีการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์หรือใช้กลไกกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกษตรกร ผู้ประกอบการ หาบเร่ แผงลอย ในการเข้าร่วมโครงการ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.องค์กรภาครัฐควรวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมายในการบริหารโครงการแบ่งเป็นระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้สามารถวางแผน ปรับปรุง แก้ไข การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. องค์กรที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐควรสนับสนุนให้ตลาดทุกแห่งมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดที่มีโครงสร้างชัดเจน โดยให้คนในชุมชน คณะกรรมการชุมชน องค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามาร่วมโครงการอย่างจริงจัง

3.จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าองค์กรภาครัฐขาดบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการวิเคราะห์ตลาด จึงควรมีการเพิ่มอัตรากำลังให้เหมาะสมกับงาน โดยคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านการตลาดมาบริหารจัดการและดูแลอย่างจริงจัง รวมถึงการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความรู้ความสามารถของบุคลากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาตัวเองอย่างสำเสมอ และนำไปใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.องค์กรที่รับผิดชอบโครงการตลาดประชารัฐควรจัดอบรมบุคลากรในด้านทักษะการสื่อสารเพื่อสนับสนุนให้การประสานงานมีประสิทธิภาพ

5. จากการศึกษาจะเห็นได้ว่างบประมาณที่ทางรัฐจัดสรรให้ในแต่ละปีมีเพียงด้านประชาสัมพันธ์และวัสดุอุปกรณ์อาจยังไม่ครอบคลุม ดังนั้นองค์กรที่รับผิดชอบควรจัดหาเครือข่ายในการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ ทั้งด้านทรัพยากร อุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

6. ส่งเสริมการขายสินค้าออนไลน์ให้กับผู้ประกอบการเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และการซื้อสินค้าทางออนไลน์ไปยังผู้บริโภค สามารถใช้ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีกระขายไปสู่ผู้บริโภคได้

7.ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์หรือใช้กลไกกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกษตรกร ผู้ประกอบการ หาบเร่ แผงลอย ในการเข้าร่วมโครงการ

ข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการปรับปรุงตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งนี้ และเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้แก่ตลาดประชารัฐแห่งอื่น ๆ ในประเทศไทย

2. ควรศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้าของโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้ เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ที่สามารถวัดผลและดำเนินการได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายการอ้างอิง

กนกวรรณ เวชกามา, & คงศักดิ์ ตุ้ยสีบ. (2561). การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร ผู้ปลูกสับปะรด บ้านเสด็จ ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต, ปีที่ *6*(ฉบับที่ 3), 605-621.

กรมการพัฒนาชุมชน. (2562). ผลการดำเนินงานตลาดประชารัฐ. กรุงเทพ: สำนักพิมพ์รุ่งเรืองการพิมพ์.

กระทรวงมหาดไทย. (2560). คู่มือการดำเนินงานตลาดประชารัฐ. Retrieved from http://www.market.moi.go.th/

จังหวัดนครปฐม. (2562). แผนพัฒนาจังหวัดนครปฐม *4* ปี พ.ศ. *2561 -2564* ฉบับทบทวน.

ชนกกร โพธิ์นาคเงิน, & ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล. (2561). การบริหารจัดการและความร่วมมือในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กของสถานสงเคราะห์เด็กเอกชนจังหวัดชลบุรี. วารสารสังคมภิวัฒน์, ปีที่ *9*(ฉบับที่ 2), 34-53.

ชาญธิวัฒน์ กิจสวัสดิ์, & สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการใช้บริการสาธารณะแก่ประชาชน กรณีศึกษาเทศบาลเมืองไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย, ปีที่ *10*(ฉบับที่1), 338-353.

ไชยา ยิ้มวิไล. (2557). พัฒนาการรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารรัฐกิจ : จากอดีตสู่ปัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด แสงจันทร์การพิมพ์.

ธนพรรณ กุณาละศิริ. (2558). รูปแบบการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมในหน่วยผ่าตัดโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน), มหาวิทยาลัยศิลปากร,

ธีรฉัตร เทียมทอง, & เพ็ญณี แนรอท. (2561). ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่ยั่งยืน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงปลากระชังแม่น้ำโขง บ้านพร้าวใต้ ตำบลหินโงม อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. วารสารการบริหารปกครอง, ปีที่ *7* (ฉบับที่ 2), 245-265

นวลจันทร์ โชติคุณากร. (2559). แนวทางการพัฒนาการตลาดช่างชุมชนบางบัว เขตบางเขน. วารสารมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ปีที่ *35* (ฉบับที่ 1), 1-11.

นิพนธ์ ทาบุราญ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารการบริหารการปกครอง, ปีที่ *6* (ฉบับที่ 2), 415-430.

ปลื้มใจ ไพจิตร, & ชาญวิทย์ ทองโชติ. (2560). กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารวิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ปีที่ *4* (ฉบับที่ 2), 175-204.

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2552). องค์การและการบริหารการจัดการ. นนทบุรี: บริษัท ธิงค์ บียอน บุ๊คส์ จำกัด.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (ปี พ.ศ. 2561-2564), เล่มที่ 133 C.F.R. (2559, 29 ธันวาคม).

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580), เล่ม 135 C.F.R. (2561, 8 ตุลาคม).

วรมน เหลืองสังวาล. (2561). แนวทางการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน), มหาวิทยาลัยศิลปากร,

วราภรณ์ หล้าคำแก้ว. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผู้สูงอายุไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2569).* (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

วันชัย มีชาติ. (2559). การบริหารองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 8 ed.). กรุงเทพ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารุณี ขำสวัสดิ์, & สิทธิเดช สิริสุข. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี. *Veridain E-journal,Silpakorn University,* ปีที่ *8* (ฉบับที่ 1), 565-581.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2554). การบริหารจัดการและการบริหารยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพ: สำนักพิมพ์โฟรเพซ.

สมคิด บางโม. (2558). องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 7 ed.). บริษัทจูน พับลิชชิ่ง จำกัด: กรุงเทพ.

สมชัย จิตสุชน. (2557). การยกระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจระยะยาวของไทย : มุมมองและข้อเสนอแนะ เชิงสถาบัน สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย Retrieved from https://tdri.or.th/wp-content/uploads/2016/06/Synthesis-Report- Year-1-Growth-and-Institution.pdf

สลักจิต วิรัตติยา. (2550). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ยางพาราในจังหวัดเลย กรณีศึกษา บ้านเจริญสุข ตำบลนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค), มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย,

สวรรยา ธรรมอภิพล, นันทิชา อ่อนละมัย, & จรรยพร ตันเจริญ. (2561). ปัจจัยความสำเร็จของชมรมผู้สูงอายุบ้านไร่แค จังหวัดเพชรบุรี. *Veridain E-journal,Silpakorn University,* ปีที่ *11*(ฉบับที่ 2), 352-365.

สัมฤทธิ์ เอกสินธุ์. (2559). บทบาทการบริหารงานของเทศบาลนครนครปฐมในด้านการดูแลผู้สูงอายุ.

(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน), มหาวิทยาลัยศิลปากร,

สิริวัฒน์ เศรษฐยานนท์. (2559). การทำงานเชิงรุกขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ในด้านการดูแลผู้สูงอายุ. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน), มหาวิทยาลัยศิลปากร,

สุชา สิริจันทร์ชัย, & ศิวัช ศรีโภคางกุล. (2560). การศึกษาความสำเร็จของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น. วารสารสถาบันวิจัยพิมลธรรม, ปีที่ *4* (ฉบับที่ 1), 61-72.

สุภานี นวกุล. (2561). การประเมินผลโครงการตลาดเกษตรกรจังหวัดชัยนาท. วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย, ปีที่*10*(ฉบับที่ *2*), 259-283.

ภาคผนวก

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก ชุดที่ 1

สำหรับตัวแทนองค์กรภาครัฐ

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ของนางสาวจิรนันท์ ชูเกตุ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

****

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ – นามสกุล
2. อายุตัวเอง (ปี) อายุงาน (ปี)
3. ท่านสังกัดองค์กรหรือหน่วยงานใด
4. อาชีพ/ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานขององค์กรภาครัฐ

1. การวางแผน (Planning : P)
   - 1.1 องค์กรของท่าน/ท่าน ได้รับนโยบายเกี่ยวกับตลาดประชารัฐฯ จากหน่วยงานไหน อย่างไร
   - 1.2 องค์กรท่าน/ท่าน มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนหรือแนวทางการดำเนินงานตลาดประชารัฐฯ หรือไม่ อย่างไร
   - 1.3 ท่านมีข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ด้านการวางแผน หรือไม่ อย่างไร
2. การจัดองค์การ (Organizing : O)
   - 2.1 โครงสร้างของตลาดประชารัฐฯ ในพื้นที่ที่ท่านดูแล เป็นอย่างไร

2.2 ท่านมีข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ด้านการจัดองค์กร หรือไม่ อย่างไร

3. การบริหารบุคคล (Staffing : S)

3.1 องค์กรที่ท่านสังกัด มีบุคลากรที่รับผิดชอบ ตลาดประชารัฐฯ โดยตรง หรือไม่ อย่างไร

3.2 องค์กรท่านมีการอบรมทำความเข้าใจกับบุคลากร ในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ทักษะ ความสามารถ ในการสนับสนุนดูแลตลาดประชารัฐฯ หรือไม่ อย่างไร

3.3 ท่านมีข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ด้านบุคคลากร หรือไม่ อย่างไร

4. การอำนวยการ (Directing : D)

4.1 ในองค์กรท่าน มีกระบวนการในการสั่งการในการดำเนินงานตลาดประชารัฐฯ และการสั่งการจากหน่วยงานภายนอกหรือไม่ อย่างไร

4.2 ท่านมีข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ด้านการอำนวยการ หรือไม่ อย่างไร

5. การประสานงาน (Coordinating : Co)

5.1 องค์กรท่าน/ท่าน มีการประสานงานหน่วยงานภายใน (หน่วยงานใด) ของท่านเรื่องบ้าง และใช้วิธีการใดในการประสานงาน มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

5.2 องค์กรท่าน/ท่าน มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกใดบ้าง (ภาครัฐและเอกชน) ประสานงานเรื่องใด และใช้วิธีการใดในการประสานงาน มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

5.3 องค์กรท่าน/ท่าน มีการประสานงานกับผู้ประกอบการร้านค้าในตลาดประชารัฐฯ เรื่องใด และใช้วิธีการใดในการประสานงาน มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

5.4 ท่านมีข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ด้านการประสานงาน หรือไม่ อย่างไร

6. การรายงาน (Reporting : R)

6.1 องค์กรท่าน/ท่าน มีการรายงานผลการดำเนินงานของตลาดประชารัฐฯ ในส่วนงานที่ท่านรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

6.2 ท่านมีข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ด้านการรายงานผล หรือไม่ อย่างไร

7. การงบประมาณ (Budgeting : B)
   7.1 ในองค์กรท่าน มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตลาดประชารัฐฯ หรือไม่ อย่างไร
   7.2 มีการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานตลาดประชารัฐฯจากหน่วยงานภายนอก หรือไม่ อย่างไร
   7.3 ท่านมีข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ด้านงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร
8. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation : I)
   8.1 องค์กรท่าน/ท่าน มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนงานตลาดประชารัฐฯ หรือไม่ อย่างไร เช่น การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์ การสื่อสารด้วย line QR Code การมี Application ฯลฯ
   8.2 ท่านมีข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือไม่ อย่างไร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก ชุดที่ 2

สำหรับผู้ประกอบการ

****

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ของนางสาวจิรนันท์ ชูเกตุ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ – นามสกุล
2. อายุ
3. ภูมิลำเนา
4. อาชีพหลัก/รอง
5. ผู้ประกอบการ/สินค้าที่จำหน่าย (OTOP, วิสาหกิจชุมชน, อื่นๆ)

ส่วนที่ 2 การเข้าร่วมโครงการตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

1. ท่านทราบข้อมูลโครงการตลาดประชารัฐ ฯ จากแหล่งข้อมูลใด ใครเป็นผู้แนะนำ
2. ท่านเข้าร่วมโครงการตลาดประชารัฐฯ เพราะเหตุผลใด
3. ท่านเข้าร่วมลงทะเบียนร้านค้า มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านได้มีส่วนร่วมในโครงการตลาดประชารัฐฯ แห่งนี้หรือไม่อย่างไร (เช่น Planning อื่นๆ)
5. ผู้ที่มาดูแลหรือบริหารจัดการตลาดประชารัฐฯ มีหน่วยงานหรือกลุ่มใดบ้าง ดูแลหรือสนับสนุนอย่างไร เรื่องใดบ้าง และการติดตามเยี่ยมชมหรือไม่อย่างไร (Organizing, Staffing, Report)
6. ท่านมีการเสนอความต้องการ ปัญหา อุปสรรคที่พบในตลาดประชารัฐฯ หรือไม่ อย่างไร
7. ท่านต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนท่านในเรื่องใด

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก ชุดที่ 3
สำหรับผู้บริโภคสินค้าตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในการสนับสนุนตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ของนางสาวจิรนันท์ ชูเกตุ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ – นามสกุล
2. เพศ
3. ภูมิลำเนา

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

1. ท่านทราบโครงการตลาดประชารัฐฯ แห่งนี้ จากแหล่งข้อมูลใด หรือจากใคร จากสื่อใด
2. ท่านเดินทางมายังตลาดประชารัฐฯ แห่งนี้เป็นครั้งที่เท่าใด เหตุผลที่ท่านเดินทางมา
3. ลักษณะสินค้าที่ท่านต้องการให้มีในตลาดประชารัฐฯ แห่งนี้
4. จุดเด่นหรือโอกาสของตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งนี้ คือเรื่องใด (ความหลากหลายหรือคุณภาพหรือราคาของสินค้า ที่ตั้งตลาด การเข้าถึง ลานจอดรถ ห้องน้ำ ฯลฯ)
5. จุดอ่อนที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไข หรือ สิ่งที่เป็นอุปสรรค ที่ท่านต้องการให้ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้แห่งนี้ปรับปรุง คือเรื่องใด (สินค้า ที่ตั้ง การเข้าถึง ลานจอดรถ ห้องน้ำ ฯลฯ)
6. ท่านต้องการหรือเสนอแนะเรื่องใดเป็นสำคัญ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	จิรนันท์ ชูเกตุ
วัน เดือน ปี เกิด	12 ธันวาคม 2533
สถานที่เกิด	กระบี่
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	81 ม.7 ต.หาดยาย อ.หลังสวน จ.ชุมพร